

Izšla ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za mesecemstvo Din 40.—; neobvezno.

Oglasni po tarifu.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2075 in 2084; ponoči tudi št. 2034.

Rekopis se ne vračaja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2096.

Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2498.

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem črt. zavodu: Ljubljana
št. 11.845 — Praha čisto 78.180,
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 4. junija.

Danes otvorjeno zasedanje sveta Društva narodov stoji v znamenju jubileja, ker se po komaj osmih letih obstoja ženevske meddržavne organizacije sestaja svet že v petdesetih. Vzrok tej visoki številki so pogosta izredna zasedanja zlasti v prvi periodi delovanja.

Dnevni red sedanjega zborovanja je jako obširen, saj obsega celih 40 točk. Razpravljalo se bo, kakor skoro vsakokrat, o poljsko-nemških odnosih, o manjšinskih zahtevah Poljakov v nemški Šleziji in o pritožbah nemške ljudske zveze v poljski Gornji Šleziji. Govora bo o poljsko-litvinskih pogajanjih, ki so se po decembrskem zasedanju vodila v Kraljevu. Zato se udeležijo zasedanja sam litovski diktator Voldemaras, ki je vodil zadnje dni v Londonu razgovore z različnimi britskimi državniki. Dalje stoji na dnevnem redu litavsko-poljske in grško-albanske manjšinske zadeve. Svet bo sklepal o poročilih delovanja finančnih, gospodarskih, tehničnih in humanitarnih organov Društva narodov tekom zadnjega tromesečja, med drugim o uspehih zasedanja gospodarskega posvetovalnega odbora.

Večje važnosti pa so samo tri točke dnevnega reda, in sicer: monostrska afera, madžarsko-romunski optantski spori in vprašanje kompetence posvetovalnega predsednika sveta Društva narodov.

Z zadevo madžarskih optantov v Romuniji se je svet moral že večkrat pečati. Debate so bile navadno prav dolgotrajne in često neobičajno burne. Romunija se upravičeno upira slični kapitulaciji pred Madžarsko, kot je naša kapitulacija pred Italijo, izražena v netunskih konvencijah. Bukareška vlada stoji na stališču, da je agrarna reforma v Romuniji interna romunska zadeva in da ne more veljati nobena izjema za madžarske veleposelstnike pred romunskimi agrarnimi zakoni. Madžarski prijatelji vrše v optantski zadevi velik pritisk na romunsko vlado. Dočim je bila na septembrskem zasedanju sprejeta na Chamberlainovo priporočilo resolucija, ki upošteva romunsko stališče, se je sprilo energičnega odpora Madžarske spremeniha v marcu situacija v prilog poslednje. Svet je sklenil priporočiti obema vladama, naj se mečano madžarsko-romunsko razsodišče pojača z dvema nevtralnima sodnikoma in je pozval Romunijo, naj zopet pošlje v razsodišče svojega člana, ki ga je, kot znano, odpoklicala. Tako sestavljeno razsodišče naj bi sklepalo o pritožbah madžarskih državljanov, katerih posestva, ležeča v Romuniji, so zapadla doboham romunske agrarne reforme. Madžarski zastopnik grof Apponyi je z navdušenjem pozdravil ta očitni preokret v prid Madžarske. Romunski zunanji minister Titulescu pa je pridržal odločitev svoji vladi. Romunsko javno mnenje — tako v vladnih kot opozicijskih strankah — je močno razburjeno. Ako Romunija ne privoli v sklep sveta, je verjetno, da se bo zadeva sprilo odsotnosti Brianda in Stresemanna zopet odgodila.

Vse tri države Male antante v enaki meri interesira monostrska afera. Na marčnem zasedanju je bila izvoljena tročlanska komisija, sestojeca iz finskega zastopnika Procopa, čilskega delegata Villegasa in nizozemca Beelaertsa van Bloklanda — ki je imela nalog, da preišče zadevo in o njej poroča svetu Društva narodov. Komisija se je odpeljala v Monšter in je nato maja meseca izdelala poročilo na svoji seji v Haagu. Besedilo tega poročila se do danes ni bilo objavljeno. Informirano francosko časopisje piše, da je dokument sestavljen popolnoma nejasno in da se v poročilu trdi, da se niti to ne da ugotoviti, odkod je prišla pošiljatev orožja in komu je bila namenjena. Jasna in v vsi meri samo tendenca komisije, da izvele Madžarsko iz zagate in reši fašistovsko Italijo kompromitacije. Hotela bi menda celo afero kratkoma potlačiti. Briand sam je baje izjavil v soboto, da se to nikakor ne sme dovoliti in da krivci ne smejo ostati nekažnovani. Zato je pričakovati, da bo Briandov namestnik Paul-Boncour to stališče energično zastopal na sedanjem zasedanju sveta. Nekaj energije bi lahko pokazal tudi naš zastopnik.

Ob isti priliki se bo razpravljalo tudi o pravicah vsakokratnega predsednika sveta Društva narodov med dvema zasedanjima. Kokor znano, je v februarju pozval posvetovalni predsednik Kitajec Cenlo telegrafski madžarskega ministrskega predsednika, da opusti nameravano prodajo strojnica, da bi se mogel ugotoviti dejanski stan. Madžarska ni ubogala, razprodala se je izvršila. Vendar je blago baje ostalo v vagonih. Ali pa je to bilo prvotno orožje, je več kot dvomljivo. Budimpeštanska vlada se je celo pritožila proti postopanju predsednika sveta kot nedopustnemu vmešavanju v domače zadeve neodvisne države. Kako bo svet rešil spor, je veli-

Binkoštno premirje pred hudimi viharji

Bodrerov odhod je edini Marinkovičev uspeh. — Vukičević-Koroščevo vlado čakajo na vseh straneh same neprilike. — Neugodne vesti o novem posojilu

Beograd, 4. maja. I. Zaradi pravoslavni binkoštnih praznikov je vlada ustavila vsako delo. Dočim je preko drugih praznikov imela množične seje ministrskega sveta, je to pot izostala vsaka seja in skoro vsi ministri so odpotovali iz prestolnice. Tudi ministrski predsednik se tokom obeh dni ni pokazal v predsedništvu vlade. Pozornost je vzbudilo, da je tudi zunanji minister dr. Marinković kljub nervoznosti v našem zunanjepolitičnem položaju odpotoval iz Beograda. Splošno se smatra, da se je hotel umakniti neprijetnim komentarjem, ki jih je vzbudil njegov odgovor Italiji. V poučenih krogih se zatrjuje, da je dr. Marinković že od meseca februarja dalje vodil tajna pogajanja z Italijo, da pa tekom teh pogajanj ni mogel ničesar drugega doseči, kakor to, da se je moral obvezati za predložitev nettunskih konvencij Narodni skupščini, za kar je dobil od Italije edino osebno koncesijo z odhodom poslanika Bodrera iz Beograda. Politični krogi zamerjajo dr. Marinkoviću, da ni mogel tekom svojih pogajanj z Italijo doseči vsaj to, da bi se najbolj kričeve krivice v nettunskih konvencijah primerno ublažile.

Razburjenje, ki je zavladalo po vsej državi in ki je veliko tudi v prestolnici zaradi krvavega nastopa orožništva in policije proti patriotičnim manifestantom, je še vedno jako močno. Vsa javnost pričakuje, da bo morala vlada pristati na to, da Narodna skupščina izvoli anketo, ki bo preiskala vse te dogodke ter zahtevala kaznovanje krivcev.

Narodna skupščina se sestane v pe-

tek. Za enkrat je na dnevnem redu obtožba proti bivšemu ministru pravde dr. Dušanu Subotiću in njegov odgovor na obtožbo, vsekakor pa bodo še pred tem prišli na razpravo krvavi dogodki pri demonstracijah ter izvolitev ankete. KDK bo imela v četrtek popoldne plenarno sejo, na kateri bo sklepala o nadaljnjih svojih ukrepih, zlasti o taktiki, ki jo ima zavzeti tako v Narodni skupščini kakor tudi izven nje proti vladi, da pristane na anketo in reparacijo zadnjih krvavih dogodkov.

Zanimivi dogodki se obljubljajo tudi ob sestanku radikalnega poslanskega kluba, ki bo razpravljal o spomenici glavnega odbora. Na to sejo so bili pozvani tudi člani glavnega odbora, zlasti Aca Stanojević. Politični krogi pričakujejo z velikim zanimanjem njegov nastop. Razen tega se vlada nahaja v težkem položaju tudi zaradi neuspeha pogajanj za posojilo v Parizu in Londonu. V finančnih in gospodarskih krogih so v zadnjih dneh krožile precej alarmantne vesti in se je že govorilo, da posojila naša država sedaj ne bo dobila in da ga bo treba odložiti do jeseni. Zanimivo je, da tudi finančni minister doktor Boža Marković ne javlja iz Pariza nobenih vesti, ki bi te govorice demantirale ali vsaj pojasnile javnosti in političnim krogom, v kakem stanju se nahajajo pogajanja za posojilo. Baje so angleški upniki zahtevali tudi sodelovanje francoskega kapitala pri našem posojilu, francoski kapitalisti pa sodelovanje odklanjajo, dokler naša država definitivno ne uredi vprašanje svojih predvojnih dolgov Franciji.

Odpor Dalmacije je vedno večji

Nettunske konvencije se ne smejo ratificirati brez revizije. — Apel Dalmatink na evropsko ženstvo. — Oster protest davičevcev. — Tudi Črnogorci proti ratifikaciji

Split, 4. junija. 6. Razburjenje zaradi nameravane ratifikacije nettunskih konvencij se še vedno ni poleglo. Vsa nacionalna društva sklicujejo sestance, na katerih protestirajo proti nameri vlade, da uveljavi te usodne konvencije. Tako je včeraj tujakšnji oblastni odbor Orjune imel sestanek in sklenil oster protest, podružnica Lige žen za mir pa se je obrnila v posebni spomenici na centralo v Ženevi, ki jo prosi, naj se zavzame pri Društvu narodov za to, da bo enkrat konec italijanskega izzivanja in fašistične imperijalistične politike, ki ne vzmirja samo Balkana, marveč ogroža mir v vsej Evropi. Spomenica opozarja tudi nečloveško postopanje z narodnimi manjšinami v Italiji in izraža nado, da bo skupna akcija vsega ženstva pripomogla k temu, da merodajni krogi zapadnih veselel končno uvidijo škodljivost takega početja in s primernimi ukrepi prisilijo Italijo k spoštovanju osnovnih človeških pravic.

Hvar, 4. junija. 6. Tukajšnja organizacija Davidovičeve demokratske stranke je na svojem včerajšnjem sestanku sprejela re-

solucijo, v kateri ostro protestira proti nettunskim konvencijam in zahteva od vodstva stranke, naj vsaj v tej usodopolni odločitvi upošteva interese prečanskih krajev ter stori vse, da se konvencije ne bodo ratificirale brez temeljite revizije.

Tudi Črnogorci protestirajo

Cetinje, 4. junija. 6. Včeraj se je vršila izredna seja širšega odbora Narodne Odbrane za Črno goro. Sprejeta je bila resolucija, ki naglašala, da je vsa Črna gora odločno proti temu, da bi se nettunske konvencije ratificirale brez predhodne revizije in temeljite spremembe. Resolucija povdarja, da bi nettunske konvencije v sedanjih obliki ne škodovala samo interesom Dalmacije, marveč da zadevajo tudi življenjske interese Črne gore. Resolucija je bila odposlana glavnemu odboru Narodne Odbrane v Beograd, da jo izroči na pristojna mesta, obenem pa je črnogorska Narodna Odbrana pozvala vse druge oblastne odbore NO, naj se priključijo njenemu protestu.

Prepoved shoda KDK v Osijeku ukinjena

Osijek, 4. junija. 6. Kakor znano, je notranji minister dr. Korošec prepovedal za dne 10. t. m. sklicano manifestacijsko zborovanje KDK v Osijeku. Vodstvo KDK je proti temu protizakonitemu ukrepu notranjega ministra protestiralo. g. Pribečević pa je v posebnem pismu opozoril na to protustavno zatiranje zborovalne svobode tudi g. Davidoviča, šefa demokratske stranke, naglašajoč, da nosi zato tudi njegova stranka polno odgovornost. Danes je notranji minister preklicaval izdano prepoved in obvestil vodstvo KDK, da se shod lahko vrši.

Sokolska slavnost v Dubrovniku

Dubrovnik, 4. junija. 6. Na pravoslavne binkošne praznike 2. in 3. t. m. se je vršil v Dubrovniku zlet mostarske sokolske župe, obenem pa je bila otvorjena sokolska razstava, ki ostane odprta do 10. t. m. V soboto se je vršil javni telovadni nastop, pri katerem je sodelovalo nad 1000 telovadcev in telovadk. Včeraj so se vršile razne slavnostne prireditve.

Kriza v splitskem gledališču

Split, 4. junija. 6. Zaradi sporov med gledališko upravo in osebje je podala danes celokupna gledališka uprava z intendantom na čelu ostavko. Gledališče je do nadaljnjega ustavilo predstave.

kega pomena za prestiž ženevske organizacije. Vsi prijatelji miru z napetostjo čakajo, ali bosta Madžarska in njena protektorica brez sleherne graje in kazni smeli teptati mirovne pogodbe in pripravljati novo vojno.

Ponesrečen hidroavijon Ranjena sta dva Slovenca

Split, 4. junija. n. Včeraj se je ponesrečil vojaški hidroavijon „Dod 309“. Letalo je bilo določeno, da se udeležijo letalskega mitinga, ki bi se imel včeraj vršiti na Sušaku, a je bil v zadnjem hipu po zapovedi notranjega ministrstva prepovedan, češ da bi lahko prišlo do protitalijanskih demonstracij. Na potu z Boke Kotorske je avijon zaradi defekta v motorju v bližini Hvara padel z višine 100 m v vodo.

V letalu so bili poročnik vojnega broda Dušan Gjurić, narednik-pilot Pirc, fregatni poročnik Kozjak in dva mehanika. V zadnjem hipu se jim je posrečilo, da so si odvezali pasove, s katerimi so bili privezani ter so se s skokom v morje rešili gotove smrti. Narednik-pilot Pirc pa je med skokom prišel pod letalo, pri čemer si je zlomil desno roko in dobil tudi druge poškodbe. Poročnik Gjurić je dobil večjo rano na vratu in težje poškodbe na hrbtu, ostali pa so bili lažje ranjeni. Nesrečo je opazilo letalo, ki je sledilo prveemu ter se je takoj spustilo na morje, vzel ponesrečence na krov in jih odpeljal v bolnico.

Letalo se je deloma potopilo in moli samo še levo krilo iz vode. Danes so vojaške oblasti odposlale motorne čolne, da letalo zasigurajo pred potopom, jutri pa bo dvignjeno iz vode in odpremljeno nazaj v Kotor.

Iz brezalkoholne Amerike

Chicago, 4. junija. (lo.) Policia je aretirala 100 oseb, ki so žgali žganje. Nadalje je zaprla 119 tajnih žganjekuh.

Jubilejno zasedanje v Ženevi

Včeraj se je pričelo 50. zasedanje sveta Društva narodov. — Briand in dr. Stresemann odsotna zaradi bolezni. — Mednarodna konferenca dela

Ženeva, 4. junija (s-že) Dopoldne ob 11. uri je bilo pod predsedstvom kubanskega člana sveta Društva narodov in poslanika v Berlinu Aquero-Bethancourta, ki bo po turnusu vodil naslednje 3 mesece predsedstvo sveta, otvorjeno 50. zasedanje sveta Društva narodov.

Nemčija in Francija, ki sta ju, odkar je bila Nemčija v septembru 1926 sprajeta v Društvo narodov, na vsakem zasedanju zastopala zunanji ministri dr. Stresemann in Briand, sta to pot odposlali državnega tajnika Schuberta oziroma Paula-Boncourta, drugega delegata Francije v svetu Društva narodov. Za Anglijo se zopet udeležuje posvetovalni zunanji minister Austen Chamberlain. Tudi večina ostalih držav, članic sveta Društva narodov je odposlala iste zastopnike, katerim je že na zadnjih zasedanjih poverila zastopstvo.

Zasedanje je bilo, kakor običajno, otvorjeno z neoficijsno sejo zaradi odobritve dnevnega reda in ureditve nekaterih upravnih vprašanj. Svet Društva narodov je sklenil v tajni seji na predlog Scialoja, da odpošlje rednima zastopnikoma Nemčije in Francije dr. Stresemannu in Briandu brzojavke, v katerih obžaluje odsotnost obeh državnikov in izraža obenem zadoščenje, da sta po daljših boleznih zopet okrevala.

Komisije mednarodne konference dela so

se konstituirale takole: Komisija za določevanje minimalnih mezd predsednik: vladni španski delegat Marin, podpredsednik: nizozemski delegat podjetnikov Regout in delavski irski delegat Ruffi. Komisija za preprečitev nesreč pri delu predsednik: angleški vladni delegat Malcolm Delevingue, podpredsednik: angleški delegat podjetnikov Forbes Wathom in nemški delavski delegat Sachs. Komisija za varstvo delavcev pri razkladanju in nakladanju ladij predsednik: italijanski vladni delegat general Marina, podpredsednik: nizozemski delegat podjetnikov Valstar in angleški delavski delegat Bevin. Komisija za preprečitev nesreč pri priklapljanju železniških voz predsednik: brazilski vladni delegat De Arao, podpredsednik: madžarski delegat podjetnikov Detoimay in angleški delavski delegat Thomas. Komisija člana 408 predsednik: francoski vladni delegat Gautier, podpredsednik: luksemburški delegat podjetnikov Nickels in gospa Boudfield, delavska delegatka Anglije. Komisija pravilnika, predsednik: belgijski vladni delegat Mahaim, podpredsednik: danski delegat podjetnikov Oersted in nemški delav. delegat Müller. Komisije so pričele danes svoja dela in jih bodo nadaljevala do petka. Tega dne bo na plenarni seji podal letno poročilo ravnatelj mednarodnega biroja dela Albert Thomas.

Senzacionalen umor v Milanu

„Na tem svetu ni več pravice!“

S temi besedami je ustrelil odpuščen profesor milanskega državnega pravdnika

Milan, 4. junija. d. Te dni se je odigrala v tukajšnji pravosodni palači krvava tragedija, katere žrtev je postal vodja milanskega državnega pravdnika Cavallero Guidi. Strašen čin je izvršil bivši profesor matematike na gimnaziji v Bresciji Avreljio Bella. Profesor je moral že dolgo prenašati razne šikane nadrejenih oblasti, ker je bil prej znan kot protostojdar in velik nasprotnik fašizma. Končno so ga odpuščili iz državne službe. Prišel je v Milan in ustanovil z nekim Ventillijem, ki je obenem član načelstva fašistične trgovske zveze, tvrdko, kjer je investiral vse svoje prihranke. Kmalu je moral Bella opaziti, da je nasel del premetnemu sleparju in da so njegovi prihranki izgubljeni. Trdka je prišla v konkurz in Bella je ovadil svojega nepoštenega dru-

žabnika državnemu pravdniku. Dasi je izročil obenem tudi vse gradivo, oblasti ni so ničesar ukenile proti Ventilliju. Profesorju se je vse zdelo, da je slepar vsled svojih političnih zvez usel roki pravice.

Ko je obiskal vodilnega državnega pravdnika Guidija, ki mu je izjavil, da državno pravdnštvo nima vzroka za postopanje proti njegovemu družabniku, se je strahovito razburil, potegnil revolver ter s klicem: „Na tem svetu ni več pravice!“ odpal pet strel na državnega pravdnika. Guidi se je zgrudil mrtev na tla. Atentatorja so brez odpora prišli; po činu se je delal popolnoma apatičen. Atentat na visokega pravosodnega uradnika je izzval po vsej Italiji veliko pozornost ter mu tudi časopisje posveča živahne komentarje.

Roparski napad v Prestranku pred tržaško poroto

Vsi trije prisotni obtoženci zanikajo svojo krivdo. — Pristno fašistično natolcevanje

Trst, 4. junija. 6. Pred tukajšnjim porotnim sodiščem se je danes dopoldne pričela razprava zaradi drznega napada, ki je bil izvršen 3. aprila 1926 na blagovni urad železniške postaje v Prestranku, ko so trije maskirani neznanci oropali urad za okoli 27.000 lir. Dogodek je dovolj znan. Ob Pivki je prišlo med napadalcem in zasledovalci do spopada. V boju so padli fašistični tajnik iz Prestranka Ugo Del Fiume in finančni stražnik Tempesta, med napadalcem pa Ladislav Molik in Alojz Vilhar.

V kletki so obtoženci Peter Zele iz Kleinika pri Št. Petru na Krasu ter Silvester Smerdu in Ivan Kogej iz Postojne. Prva dva brani odvetnik Robba, tretjega pa odvetnik Zennaro. Razprava proti Jakobu Gerželju in Hermanu Soljarju iz Ljubljane ter proti Rajmundu Samsi iz Bistrice, ki je zaprt v Jugoslaviji, se bo vršila posebej;

ti trije obtoženci bodo sojeni in contumaciam.

Obtoženi Zele izjavlja pri zaslišanju, da ni kriv. Vedel je, da sta Vilhar in Solar člana „Orjuna“ in kaj namoravata, molčal pa je o vsem tem, ker se je bal za lastno življenje. Smerdu, ki je bil zaslišan pri popoldanski razpravi, izjavlja, da ni vedel ničesar o dogodku. Oba dokazujeta svoj alibi bi. Slično je s trgovcem Kogejem.

Zastopnik civilne stranke je tržaški fašistični tajnik Boboli, ki pravi, da je roparski napad „pristno jugoslovensko politično podjetje“ zločinske narave, da je v zvezi z „Orjuno“ ter zahteva za obtožence strogo kazni. Danes popoldne so bile zaslišane 4 obtožilne priče, trije finančni stražniki in en miličnik, ki so zasledovali napadalce, a niso izpovedali nič posebnega.

Tragičen umik generala Čangtsolina

Bombni atentat na Čangtsolina, ki je le lahko ranjen. — Bombe najbrže izdelane v sovjetski Rusiji. — Krvavi spopadi med Čangtsolinovim vojaštvom in japonskimi četami

Berlin, 4. junija. 6. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ poroča iz Londona: Po vestih iz Mukdena in Tokia so neznani storilci razstrelili most v trenutku, ko je vozil preko njega posebni vlak s Čangtsolinom. Štirje vagoni so razbiti. Število mrtvih je baje zelo veliko. Čangtsolin je le neznatno ranjen.

Tokio, 4. junija. 6. Po oficijelni izjavi zunanjega ministra so Kitajci v civilni obleki vrgli več bomb na vlak, v katerem se je vozil Čangtsolin, in sicer ravno v trenutku, ko je peljal mimo kolodvoru železnice, zveze med Pekinom in Mukdenom ter južnomandžursko železnico. Čangtsolin in guverner Haitungkiang Vušungseang sta bila lahko ranjena. Vse osebe v njihovem spremstvu je bilo usmrčenih in ranjenih. Čangtsolinova osebna straža je pričela na atentatorje streljati.

Peking, 4. junija. 6. V zvezi z bombnim atentatom, ki je bil izvršen na Čangtsolina, je bilo veliko število sumljivih oseb aretiranih in takoj ustreljenih.

Peking, 4. junija. (be.) O atentatu na maršala Čangtsolina poročajo naslednje podrobnosti Čangtsolin je zapustil zgodaj jutro s tremi posebnimi vlaki Peking. Ko je vlak vozil preko železniškega most Laotao-kao, je eksplodirala bomba, ki je vrgla iz tira 4 vozove. Več oseb spremstva maršala Čangtsolina je bilo ubitih in ranjenih. Maršalova telesna straža je pričela streljati na vse strani s strojnimi, nakar je prišlo do krvavega spopada z japonskimi železniškimi četami.

Tokio, 4. junija. (lo.) Kakor poročajo iz Tientsina, je general severne kitajske armade Sunšanfang odstopil in izjavil, da se umakne proti severu. Njegove čete, ki so 20 milj od mesta, se umikajo proti Tientsinu v popolnem neredu. Inozemska garnizija v Tientsinu je odredila vse potrebno v obrambo inozemskih koncesij. Do sedaj niso izbruhili nemiri, le Japonci so moralno razorožili nekaj kitajskih vojakov, ki so skušali vdreti v japonsko koncesijo.

Iz sportnega sveta

Pariz, 4. junija. 6. V finalu za mednarodno teniško prvenstvo za dame je zmagala Helena Wills nad Angležinjo Bennett 6 : 1, 6 : 2, za gospe pa Cochet : Lacosta 5 : 7, 6 : 3, 6 : 1, 6 : 3.

Amsterdam, 4. junija. 6. V olimpijskem nogometnem turnirju je zmagala Italija nad Španijo 7 : 1 (4 : 0), Egipt pa nad Portugalsko 2 : 1 (1 : 1).

Gibraltar, 4. junija. 6. Dunajčanka Pavla Frantzl je danes ob 9.40 startala na rtu Tariffa, da preplava gibraltarsko otočino. Vreme je bilo razmeroma slabo, morje precej visoko. Prvi del pota je obetal mnogo uspeha. Okoli poldneva se je morje še bolj razburkalo in plavavica je vidno posušala. Kljub prigrivanju ni hotela odnehati, dokler je ob 13. niso onesveščene potegnili iz vode. Frantzlava namerava v enem tednu poskus ponoviti.

„Italia“ kliče na pomoč?

Iz Moskve prihaja poročilo o življenjskih znakih Nobileve ekspedicije. — Vest še nepotrjena. — Negativni uspehi dosednjega iskanja

Moskva, 4. junija. a. Neki radioamater je ajet na valovih 33 do 35, ki odgovarjajo aparatu „Italia“ nastopno radio - brzojavko: „Italia — Nobile — Franc Jožefova dežela — SOS — SOS — SOS — pristala! Tukajšnji pomočni odbor za Nobile meni, da se je „Italia“ spustila nekje na Franc Jožefovi zemlji.

Moskva, 4. junija. (lo.) Vlada je poslala v polarno ozemlje zrakoplov in dva letalca, ki bodo iskali ponesrečeno Nobilevo ekspedicijo.

Milan, 4. junija. a. Posebna izdaja „Corriere della Sera“ objavlja naslednjo vest iz Kingsbaya: Ruski ljudski komisar za vojno profesor Unšliht, predsednik ruskega pomorskega odbora za „Italia“ je sporočil parniku „Città di Milano“, da je neka ruska brezžična postaja na skrajnem severu v nedeljo zvečer ob 8. uro nastopno poročila: „Italia“ — SOS — Franc Jožefova dežela! Navedba postaja, ki je to vest prejela, ni popolnoma točna. Najbrže gre za postajo, ki leži na rtu Svjatoi severnozhodno od Arhangelska. „Corriere della Sera“ dostavlja, da le vesti dosedaj v ministrstvu še niso potrdili. Vsekakor bo mornariško ministrstvo poizvedovalo, ali je na Franc Jožefovi de-

li kaka radio - postaja in ali je brezžično brzojavko s Franc Jožefove dežele ujel amater ali kaka državna postaja.

Kingsbay, 4. junija. a. Kako poročajo s krova ladje „Braganza“, je ladja davi doseglja Maffelbay in do tjakaj preiskala vso severno obalo Spitzbergov do Verlegenhoeke na vrhu Nove Frislandije, ne da bi bila našla kakoli sled o „Italia“. Tudi lovci, ki so ob obali na lovu in so že od 25. maja v raznih smereh napredovali do Hinlopenove ceste, niso našli nikakih znakov o „Italia“. Druga pomorna norveška ladja „Hobby“ je v bližini Adventbaya v ledenem fjordu vzela na krov pasjo vprego, ki jo je dal na razpolago ravnatelj lamosnih premogovnikov.

Berlin, 4. junija. g. Znani raziskovalec Azije Sven Hedin, ki je sedaj v Berlinu, izpopolnjuje priprave za novo ekspedicijo. Bil je v pogajanjih tudi z nemško „Lufthansa“ glede poleta v notranjost Azije, vendar pa ni prišlo do pozitivnega sklepa. V hotelu Kaiserhof, kjer biva trenutno tudi polarna letalca Wilkins in Eyselon, kakor tudi letalec Amundsen Dietrichsohn, se je vršila danes v vestibulu velika konferenca znamenitih raziskovalcev.

Redukcija obratovanja v rudnikih TPD.

Zaradi spora z železniško upravo je morala Trboveljska družba še bolj omejiti obratovanje. — Silno razburjenje med rudarji Pred izvolitvijo francoskega predsedstva

Trbovlje, 4. junija.

Kakor vsako poletje tako je tudi letos TPD zelo zgodaj uvedla praznovanja. Navajanje nje rudarji niso pritoževali, čeprav pri tem eksistenčno zelo trpe, ker prejema-jo za ves mesec mezde komaj za okoli 20 šil-tingov. Sedaj pa trajajo praznovanja v Hrastniku, v Zagorju in v Kočevju že pet dni in bodo trajala, kakor se govori, zaradi spora med rudniki in železnico (o katerem je „Jutro“ že poročalo) še dalje, tako da bodo prešli rudarji 15. t. m. izplačana komaj dva šiltinga. Razumljivo je, da vlada v vseh revirjih silno razburjenje. Položaj je zelo napet tudi v Trbovljah, kjer je moralo ustaviti Dukičevo podjetje na dnevnem kopu vsa dela, tako da je na ta način pogonih v bedo nad 2500 rudarjev, z družinami vred okoli 7000 ljudi.

Zaradi nenavadno kritičnega položaja je sklicala krajevna organizacija SDS v Hrastniku v soboto zvečer pri Dolinški širši se- stanek, na katerem se je razmotiralo o ob- upnih eksistenčnih razmerah rudarjev in o krutem udarcu, ki jih je tako nenadoma za- del. Odposlale so se takoj peticije na po- slanski klub SDS in še posebej na dr. Žer- java zaradi takojšnje pomoči. Istega dne je odpošlala v Ljubljano deputacija, ki se je zglasila pri centrali TPD, na rudarskem

glavarstvu in v Delavski zbornici. Povsod je skušala doseči, da bi se spor, ki je nastal med rudarskimi podjetji in generalno direk- cijo državnih železnic, rešil povoljno za ru- darje.

Tudi druge rudarske skupine so imele slična zborovanja, na katerih so tudi skleni- le, poslati v Ljubljano deputacije, da pre- prečijo grozečo katastrofo. Deputacije so danes posetile Delavsko zbornico, odkoder so bile takoj odposlane brzojake na prometno ministrstvo, na ministrstvo za šume in rude in na poedine narodne poslance. Pri centrali TPD je deputacija, ki jo je vodil g. Tokan, izvedela, da TPD nikakor ne more znižati cen premoga, ker bi bila sicer prisiljena, da prevzame znižanje na delavstvo. V vseh premo- govnikih, kjer delo počiva, da bi TPD prav rada obratovala, če bi mogla kje deponirati premog. V Hrastniku sploh ni nobenega prostora, kjer bi se dal premog odlagati. Istotako ne v Zagorju, kjer je deponiranih še več tisoč vagonov premoga in prav tako tudi ne v Kočevju. Tu opravlja delavstvo za- silna dela, da se mu nudi vsaj nekaj za- slučka. Le v Trbovljah je nekaj prostora za deponiranje, zato tu delavstvo za enkrat še dela.

Hrvatski demokrati proti Davidovičevi politiki

Konferenca davidovičevih delegatov iz Hrvatske in Dal- macije. — Zahteva po reviziji ustave in spremembi re- žima. — Odmev v Beogradu

Zagreb, 4. junija. čr. Kako smo že poro- čali, je zavladalo v zadnjem času med pre- čanskimi pristaši Davidovičeve demokrat- ske stranke veliko nezadovoljstvo s po- litiko stranke. Po sporazumu med gg. Vu- kičevićem in Davidovičem se je splošno pri- čakovalo, da se bodo razmere izboljšale, toda sledilo je razočaranje, ki je prišlo v zadnjem času do izraza v čimdalje ostrejši kritiki strankine politike. Da pomiri razbur- jene duhove, je vodstvo demokratske stranke sklicalo za nedeljo, dne 3. t. m. v Zagreb konferenco delegatov demokratskih organizacij iz Hrvatske, Slavonije in Dal- macije.

Za konferenco, ki se je udeležilo 238 delegatov, je vladalo v vseh političnih kro- gih veliko zanimanje, zlasti še, ker se je napovedovalo, da bo prišlo na njej do po- polnega preloma med srbijanskimi in pre- čanskimi demokrati. To se sicer ni zgodilo, vendar pa je tudi ta konferenca pokazala, da v demokratski stranki nevarno poka- jo.

Na konferenci sta nastopili dve struji, ki obstojata že del časa zlasti med hrvatskimi in dalmatinskimi demokrati. Ena struja je menila, da Hrvati ne morejo več nadalje sedelovati v stranki, ki se je izkazala za izrazito srbijansko-hegemonistično in zahte- va zaradi tega korporativni izstop iz stranke. Druga struja je prav tako nezadovoljna s politiko strankinega vodstva, vendar pa iz oportunitizma ne želi popolnega preloma, zlasti ne v času, ko je stranka na vladi in ko je pričakovati vsaj malenkostnih konces- sij. Ta struja je bila na večerajšnji konfe- renci navidežno v večini.

V imenu vodstva stranke sta se udeležila konference poslanca dr. Angeličević in dr. Ribar. Oba sta v svojih govorih priznala, da politika demokratske stranke ni v skla- du z interesi prečanskih krajev, vendar pa sta apelirala na delegate, naj še počakajo in očuvajo enotnost stranke že z ozirom na notranjepolitični položaj. Po predlogu posl. dr. Angeličevića, je bila sprejeta obširna resolucija, ki naglašala veliko nezadovoljstvo prečanskih demokratov s politiko stranke in navajala številne zahteve s pristavkom, da stranka v nasprotnem slučaju ne more pričakovati v prečanskih kraljih nikakih po- litičnih uspehov. V glavnem naglašala resolu- cija potrebo revizije ustave in svrhu raz- širjenja oblasti in dekoncentracije državne uprave, potrebo zastopnika Hrvatov v vla- di in garancije, da bo stranka na vladi za- stopala tudi zahteve in interese prečanskih krajev. Končno je bil izvoljen emotni akci- ski odbor za Hrvatsko in Dalmacijo z dr. Angeličevićem kot predsednikom. (Obšir- nejše poročilo je objavil „Ponedeljek“ Op. ur.)

Beograd, 4. maja r. V političnih krogih so danes živahno komentirali sklepe večerajšnje demokratske konference v Zagrebu. V vod- stvu demokratske stranke naglašajo, da so

s potekom konference zadovoljni. Glede za- htev, ki jih vsebuje resolucija, priznavajo, da so upravičene, vendar pa prevladuje mnenje, da zaenkrat tem zahtevam ni mo- goče v polnem obsegu ugoditi. Precej ner- voznosti pa vzbujajo ustanovitve enotnega akcijskega odbora za Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo, ker se nekateri boje, da bi ta odbor nastal nekaka stranka v stranki.

Tudi v krogih opozicije vzbujajo sklepi prečanskih demokratov živahne komentari- je. Predvsem se podčrtava, da je tudi ta konferenca dokazala, da se prečanski de- demokrati vedno bolj nagibajo k politiki KDK. Zahtev, ki jih vsebuje dr. Angeličevićeva resolucija, opozicijski krogi ne smatra- jo za resne in domnevajo, da služijo v prvi vrsti za to, da vodstvo stranke nekako opraviči pred hrvatsko javnostjo nadaljnje sodelovanje v vladi.

G. Pribečević je novinarjem glede te re- solucije izjavil, da hoče vodstvo Davidovi- čeve stranke s tem samo opravičiti in olep- šati svojo žalostno vlogo v Vučićevićevi vladi. Take zahteve bi pristajale stranki, ki je v opoziciji, nikakor pa ne vladni stran- ki, ki ima pač dovolj možnosti, da v delu pokaže, kako pojmuje svoje naloge in kako zastopa svoje volilce.

Fašistične ceremonije na slovenskem Krasu

Trst, 4. junija. Znani fašistični tajnik Gra- zoli je zbral v Sežani podeštate, voditel- je sindikalnih organizacij in nekatere do- mače fašiste iz 27 vasi sežanskega okraja ter jim razlagal, kako lažnive so vesti ju- goslovenskih listov o „postopanju Italije z ne- jami državljanj kraske cone“. Poročnik Gri- zoli je predložil resolucijo, ki so jo seveda zborovalci soglasno odobrili, v kateri pravi med drugim: Prebivalstvo vse sežanske kraske cone izraža svoj ponos, da pripada veliki italijanski naciji ter obnavlja čustva udanosti do duceja in fašizma zaradi lojal- nega in pravičnega postopanja s tujeodnim prebivalstvom.

Mussolini pripravlja ekspozice

Rim, 4. junija o. Zasedanje senata bo za- ključeno tekom tedna. Jutri bo senat raz- pravljal o proračunu zunanega ministrstva. Pri tej priliki bo Mussolini podal napove- dani ekspozice o zunanjih politikah. Kakor je razumljivo, vlada v političnih in diplomat- skih krogih za ta govor veliko zanimanje. Verjetno je, da bo Mussolini obširneje raz- pravljaj tudi o vprašanju odnošajev med Italijo in Jugoslavijo.

Poljsko-ruski odnošaji

Varšava, 4. junija. g. Poslanik v Moskvi Patek je izročil sovjetski vladi noto poljs- ke vlade, v kateri vlada še enkrat obžalu- je atentat na Ličareva in ponovno sporoča, da je storila vse, da v bodoče prepreči ta- ke dogodke.

Občinske volitve v Šoštanju

Šoštanj, 3. junija.

Kakor je „Jutro“ že poročalo, je bil pri lanskih volitvah izvoljen občinski odbor razpuščen, ker je bil rezultat vo- litvev tak, da se ni mogla sestaviti za- nesljiva delovna večina. Razpisane so bile nato nove volitve, ki so se vršile danes. Za te volitve so bile vložene štiri kandidatne liste: slovenska napred- na, (Slov. gospodarska obrtna lista), nemška (Lista reda in dela) klerikalna in socialistična.

Današnjih volitev se je udeležilo 354 volilcev. Dobili so: naprednjaki 115 glasov in 6 mandatov; Nemci 130 gla- sov in 6 mandatov, klerikalci 76 glasov in 4 mandate, socialisti pa 33 glasov in 1 mandat.

Socialisti so na glasovih izgubili, na- prednjaki pa so ohranili število zadnjih volitev. To dejstvo zna pravilno ceniti le oni, kdor pozna gospodarsko moč šoštanjskih Nemcev in nemškutarjev, ki so z vsi močjo pritiskali za svojo listo. Kljub tem so današnje volitve pokazale, da je in da ostane naše lepo mesto slovensko.

Veliko zanimanje za letošnji velesojem

Prve tri dni je posetilo velesojem 26.000 ljudi.

Kakor je bilo pričakovati je letošnji velesojem privabil v Ljubljano na tiso- če tujcev, ki so nenadoma oživelje naše sicer precej tihe ulice. Jutranji vlaki, ki vozijo v Ljubljano, so bili te dni nabito polni posetnikov iz vseh krajev Slove- nije. Da obisk letos prekaša lanskega, etni obisk, je deloma pripisati lepemu vre- menju, deloma pa dejstvu, da letošnji ve- lesejem, kakor je bilo napovedano, de- jansko nadkriljuje vse dosedanje, bodi- si po organizaciji, obsegu in raznovrst- nosti razstavljenih predmetov. Ni čuda, da je takoj prve dni posetilo velesojem- nič manj kakor 26.000 ljudi. V nedeljo je bila v paviljonih prava gneča. Naval na blagajne je bil tako velik, da je bila velesojemska uprava primorana pri glavnem vhodu postaviti še tretjo blagajno. Nedejski obisk se ceni na 15.000 ljudi.

Velesojem je v nedeljo posetil tudi minister za socialno politiko g. Čeda Radović, ki ga je spremljal načelnik gos- pod Hofmanovič. Z ministrom je iz Beograda prispel tudi sanitetni general dr. Milosavljevič. Odlični gostje, ki so si v spremstvu ravnatelja g. Dujiarja ogledali razstavo, niso mogli prehaliti organizacije in obsežnosti našega vele- sojema.

Poleg številnih gostov iz Slovenije je prišlo tudi že mnogo posetnikov iz ostalih pokrajin naše države. Zlasti pa se je tudi inozemstvo. Tako je večeraj pri- spelo več trgovcev iz Albanije in Av- strije, posetila pa sta naš velesojem tu- di dva novinarja iz Nemčije.

Zaradi velikega navala občinstva se kupčija v nedeljo ni mogla prav razviti, čeprav je bilo za razstavljeno blago precej zanimanja. Zlasti mnogo je inte- resentov za poljščivo, ki zavzema, ka- kor znano, na razstavišču znaten ob- seg. Je pa tudi razstavljeno poljščivo zelo solidno in okusno. Vidijo se posa- mezni komadi, ki so umetniške zase, dru- gi pa zopet, ki so navzlic solidni izdelavi izredno ceni. Prodanih je bilo tudi že večje število motornih koles, strojev za obdelovanje lesa in pletilnih strojev. Na- ši kmetovalci se seveda v prvi vrsti za- nimajo za kmetijske stroje, ki so prav številno zastopani. Zanimanje je tudi za tekstilno stroko. Žal nekatere veike slovenske tekstilne tvornice zaradi pre- obremenjenosti z naročili letos niso razstavile, vendar smo mnenja, da ve- žejo take trdke tudi reprezentativne dolžnosti.

Splošno se sodi, da je letošnji vele- sojem drugačen kakor prejšnja leta. Je bolj obsežen (razstavilo je 682 trdk) in bolj pester ter more vsakemu obisko- valcu nuditi kaj posebnega. Želeli bi bi- lo, da bi tudi naše šole v Sloveniji te- kom tedna priredile skupne obiske na- šega velesojema, ki nudi zlasti mladini mnogo poučnega.

Ob priliki otvoritve so med drugim poslali čestitke velesojemu zagrebški žu- pan Heinzl, Centrala industrijskih kor- poracij, Hauptverband der Gewerbever- bände Oesterreichs, številne občine, tr- govške zbornice ter domače in inozem- ske trgovske organizacije.

Prepričani smo, da bo letošnji vele- sojem privabil še mnogo posetnikov in interesentov in da se bo med tednom razvila prava živahna kupčija. Jutri po- polndne ob 5. uri bodo prišli v Ljub- ljano oficijelni zastopniki gostilničarskih organizacij iz Gradca, katerim prireja Zveza gostilničarskih zadrug prav pri- srčen sprejem.

Zveza jugoslovenskih mest

Zagreb, 4. maja r. Za ustanovno glavno skup- ščino zveze mest kraljevine SHS, ki se bo vr- šila v sredo 6. t. m., se je prijavilo doslej okoli 35 mest.

Deficit inomoškega gledališča

Innsbruck, 4. junija. (du.) Mestno gledali- šče je zaključilo sezono 1927-28 z deficitom od 50.000 šilingov.

Smrt kitajskega državnika

Tientsin, 4. junija. (lo.) Včeraj je umrl bivši predsednik kitajske republike Lijuang- hung.

Pomlajevanje in strah božji

London, 4. junija. (lo.) V westminstrski opatiji je duhovnik Dean Inge ostro napo- del dr. Voronova in njegovo pomladitveno teorijo. Pridigar je izjavil, da je velik škand- al za Anglijo, da poslušajo take stvari ljudje, ki se boje Boga.

Vesalje klerikalcev nad razočaranjem rudarjev

Trbovlje, dne 4. junija.

Nedejski „Slovenec“ se v dopisu iz Trbovelj pritaženo veseli dejstva, da rudarjem 1. junija ni bila izplačana razli- ka na pokojnini, katere jim je bila za- držana in katere bi se jim morala iz- plačati na podlagi razsodbe rudarskega sodišča z dne 24. maja, o čemer je „Ju- tro“ že poročalo. „Slovenec“ je sedaj všeč, da se je glavna bratovska skladi- nica pritožila na Državni svet, samo da v svoji politični brezsrčnosti napram pravicam in potrebam rudarjev more udariti po „utru“ in demokratih. „Slo- venec“ je ljubše, da more ugotoviti, da rudarjem pokojnina ni bila izplačana, kakor da bi ugotovil, da jim je bila, ker bi v tem slučaju moral priznati zaslu- go demokratov. Ljubše mu je, da lahko na- piše, da so rudarji nad svojo zmago, o kateri je „Jutro“ pisalo, „razočarani“. Toda dejstvo je, da so rudarji le po pri- zadevanju delavnih demokratov, ne pa po zaslugi klepetavih klerikalcev pred sodiščem zmagali in da se sodba sodi- šča glasi v tem smislu, da so bratovske skladišnice dolžne novopokojencem od 1. junija t. l. dalje izplačati polno pre- jšnjo pokojnino in tudi vsi razliko od februarja dalje. To je dejstvo in to de- jstvo je zasluha demokratov!

Ne moremo pa mi zato, ako se glavna bratovska skladišnica v nepojmovanju pravnih načel in v svoji brezobzirnosti do rudarjev še naprej pritožuje in v tem svojem početju dobiva moralno oporo v veselju „Slovenca“. Glavno bratov- sko skladišnico bo za njeno norčevanje iz primitivnih pravnih načel morda še zelo glava bolela in bo tudi odločujoče gospode pri bratovski skladišnici minulo veselje pritoževati se brez pravne po- lage. Pri socialni instituciji, kakor pa je glavna bratovska skladišnica, bi mo- ralo biti vsaj malo več pravnega pojmo- vanja, ako že ne smisla za social- nejše interpretiranje raznih pravnih norm v območju socialnega zavarova- nja. Mi ne moremo za to, ako so brat- ovske skladišnice v finančni krizi; tudi v takem slučaju morajo priti do veljave striktna zakonita določila, socialno ra- zumevanje in uporaba normalnih zakoni- tih sredstev.

Predvsem ugotavljamo, da je razsod- ba rudarskega sodišča po čl. 27 pravil- nika definitivna in da proti rešitvi ni pritožbe. Z razsodbo rudarskega sodi- šča je redna instanca pot izčrpana in sodba je izvršna. To besedilo je tako jasno, da ne pripušča prav nobenega dvoma. In res je treba prav izumetni- čenega interpretiranja zakona o držav- nem svetu, da se dobi navidežno oporo za možnost pritožbe na državni svet. Reševanje sporov iz rudarskega zavarovanja ureja izključno le pravilnik o bratovskih skladiščah, ki ima značaj specialnega zakona. Tu predpisi o kom- petenci državnega sveta ne pridejo v poštev. Državni svet je upravno sodi- šče in kot tako pristojno le za spore iz ukrepov in razsodb upravnih oblastev, odnosno upravnih sodišč. Sodišče ru- darskega zavarovanja pa ni ne upravna oblast, niti ne upravno sodišče. To je jasno kakor beli dan in le čuditi se je drznosti glavne bratovske skladišnice, da hoče umetno v tem sporu konstruirati pristojnost Državnega sveta. Ali se hoče morda glavna bratovska skladišnica okor- istiti splošne pravne nesigurnosti, ki vlada pri nas in morda spekulira na ne- poučenost sodnikov v Državnem svetu in na dejstvo, da Državni svet razsoja brez zaslišanja strank. Očitvidno bi bilo bratovskih skladišč najhujše, da bi ru- darji ne bili zaslišani, močno pa, da bi se slišala beseda TPD. Tako bi social- na institucija ne smela postopati. Pri zaščiti socialnih pravic rudarjev, sank- cioniranih po razsodišču, bi morala bratovska skladišnica uveljaviti najlibe- ralnejša socialna načela in ne na- sprotno.

Člen 27. pravilnika o bratovskih skladi- nich pravi, da je izjemoma dopustna izredna pritožba na ministra za šume in rude, ako so na razpolago osnovni dokazi. Ker je sodba rudarskega sodi- šča naperjena proti ministrov odredbi, minister o tej stvari pač ne more razso- jati, ker bi razsojal o svoji lastni stvari. Prišli bi do prave pravne konfuznosti in to v škodo socialno šibkih. Ni prav, da tako konfuznost skuša provocirati baš delavska socialna institucija. Pritožba na Državni svet ali tudi na mi- nistra za šume in rude ni torej pritožba v rednem instancnem potu, zato je razsodba pravomočna in izvršna. Pritožba ne more imeti odločilne moči, ker more ista imeti kvečjemu le značaj nadzor- stvene pritožbe.

Brez dvoma bodo vsi prizadeži ru- darji, katerih razsodba je postala pra- vomočna, vložili proti bratovskimi skladi- nicam predlog na izvršbo, ostali pa na- knadno vložili tožbo na priznanje po- lnih pokojnin, odnosno na skrajšaje služ- benih let od 40 na 30, ali na znižanje prispevkov od 7 na 5 odst. Člani upra- vne glavnice bratovske skladišni- ce naj razmislijo, kdo je odgovoren za velike procesne stroške, ki bodo nastali. Tudi vprašanje odgovornosti za stroške bomo razčistili.

„Slovenec“ bi storil mnogo bolj prav- ni pokazal več smisla za potrebe in pravice rudarjev, ako bi se nad počet- jem glavne bratovske skladišnice in nje- ne večine razjokal in ako bi s stvarni- mi članki podprl borbo rudarjev in ne da ta pravni škandal s filim veseljem odobrava, samo da se more veseliti de- jstva, da je trud demokratov za nkat- ostal še izjavljen.

Po II. vseslovanski skupščini zdravnikov v Pragi

Praga, 1. junija

V dnevih od 25. do 28. maja se je vršila v okviru 6. skupa češkoslovanskih prirodoslo- vcev, zdravnikov in inženjerjev II. skup- ščina vseslovanske zdravniške zveze. Ta zveza se je ustanovila na pobudo Jugoslo- venskega lekarskega društva na skupu v Dubrovniku v jeseni 1925. Prva skupščina vseslovanske zdravniške zveze se je vršila koncem maja 1927. v Varšavi, o čemer je tudi „Jutro“ svoječasno poročalo. Imela je velik moralen pa tudi stvarni uspeh. Po- leg tega mu je bilo upravičeno pripisovati tudi važen politični pomen.

II. skupščina vseslovanske zdravniške zveze je imela velikanski, skoro lahko re- čemo preobširen znanstveni program, ki se je obravnaval v 14 sekcijah in je obsegal vse stroke medicine. Zraven pa je imel še kot stanovsko vprašanje in obravnavi gos- podarski položaj zdravstva v slovanskih dr- žavah. Ker se je kongres vršil v okviru 6. skupa češkoslovanskih prirodoslovcov, zdrav- nikov in inženjerjev, ki je bil prirejen v proslavo 10letnice obnove samostojnosti češkoslovanskega naroda in je bil protektor sam prezident češkoslovanske republike, je jasno, da skupu pripisujemo tudi odlične po- men v prizadevanju, zblížiti slovanske na- rode „striti slovansko vedo, dati ji samo- stojnost in novih impulzov, da stopi enako- vredna v kolo velikih, svetovnih znanstve- nih enot. Kako veljav je treba dajati se- stanku slovanskih znanstvenikov, je lepo označil češkoslovanski zunanji minister dr. Beneš, ki je imel na slavnosti otvoritvi vseslovanskega zdravniškega kongresa v veliki avli Karlove univerze v Pragi dne 25. maja značilen pozdravni nagovor. Po- udarjal je, da so slovanske države po svoji osvoboditvi postale enote, iz katerih mora kakor od drugod izhajati impulz in iniciat- iva za splošni napredek človeštva. Tudi mi moramo misliti na to, da bomo enkrat pri- šli do vodstva. In to bomo dosegli le z ne- umornim, vsestranskim strokovnim delom. Svobodni slovanski narodi niso več objekti, ampak subjekti v mednarodni politiki.

Predsednik kongresa prof. Sylaba in pra- škii primator dr. Baxa sta posebej naglaša- la, da je II. kongres prirejen ob priliki 10- letnice obnove samostojnosti češkoslova- skega naroda in da se vrši v srcu svobodne češkoslovanske republike, v zlati Pragi, ki je bila vedno slovanska po duši in mislje- nju. V edinstvu in skupnem delu moramo ustvariti veliko slovansko bodočnost.

Medtem, ko je bil vseslovanski zdravni- ski kongres odprt, 25. maja, se je slavnostna otvoritev 6. kongresa češkoslovanskih prirodoslovcov, inženjerjev in zdravnikov v Narodnem divadlu ob navzočnosti prezidenta Masaryka. Tamkaj je zlasti nav- dušeno govoril čl. minister prosvete dr. Hodža, ki je pozdravil shod v imenu vlade. Za Jugoslovence so govorili: dr. Ivković za Srbe, prof. Špišić za Hrvate in predsednik Zdravniške zbornice za Slovenijo dr. Rus za Slovence. Razločno in jedrnat govorjeni pozdrav zastopnika Slovencev so čehi iz- rečno hvalili in sprejeli s posebnim navdu- šenjem.

Primator mesta Prage je priredil na čast slovanskim gostom v Smetanovi dvorani re- prezentančnega doma glavnega mesta dne 26. maja rout. Dne 27. maja je dal prire- ditveni odbor na čast vsem udeležencem v Narodnem domu na Kral. Vinohradih ban- ket. Znanstveno delo se je začelo 26. maja dopoldne in se je vršilo v 24. sekcijah ter je bilo zaključeno 29. maja. 30. maja je po- vabil prezident Masaryk udeležence kon- gresa na Hradčane na godbeni večer slavnega češkega kvarteta, ki je izvajal samo komor- no in simfonično glasbo Dvořaka, Čaikov- skega in drugih. Nato se je vršila receptija pri prezidentu.

V Narodnem divadlu so igrali gostom na čast dne 29. maja večno lepo Smetanovo „Hubičko“.

Ves čas je damski odbor, na čelu mu ne- umorna in ljubezniva gospa prof. Ostrčilova, vršil svojo nalogo vzorno in precizno, ter razkazoval damam znamenitosti Prage, jih gostil in zabaval tako, da pač ne bo nobene, ki bi mogla pozabiti prelepe dni, prekrasno, zlato Prago in preljubeznivi damski ko- mite. Jugoslovenskim udeležencem je prire- dilo naše poslanstvo dne 28. maja recep- cijo, kjer je sprejemala goste domačica, ljubezniva gospa poslanikova.

V strokovnem in znanstvenem kakor v moralnem pogledu moramo biti zadovoljni z velikim uspehom zdravniškega in prir- doslovnega kongresa. Za nas Jugoslovence ostane neizbrisen velikanski napredek Pra- ge po osvoboditvi. Povsod ponos in samo- zavest, delavnost, povsod nove, velikanske javne zgradbe, povsod klic: Sedaj moramo nadomestiti zamuleno, sedaj moramo poka- zati, kaj znamo Čehi, sedaj moramo delati vsi neumorno za svobodno, veliko svojo sa- mostojno državo!

Tudi »Narodni val« zaplenjen

Zagreb, 4. junija č. Polica je zaplenila da- našnjo številko glavnega glasila HSS »Narodni val«, ki je objavil pod naslovom »Skandal a po- deljevanjem odklonikov« uvodnik, v katerem kri- tizira postopanje pri odklonjanju nekaterih Hrvat- skih gasilcev.

Zmaga KDK pri občinskih volitvah v Koprivnici

Koprivnica, 4. junija č. Včeraj so se vršile tu- knje občinske volitve, iz katerih je izšla KDK kot najmočnejša skupina. HSS in SDS sta sicer na- stopili z ločenimi listami, vendar pa je bil že prej sklenjen dogovor o skupnem nastopu v no- vem občinskem svetu. Rezultat volitev je slede- či: HSS 7, SDS 5, skupaj 12 mandatov, feda- listi 1, meščansko-seljaški blok (lista bivšega župana) 9 mandatov, dočim so ostali disiden- ti HSS brez količnika in mandata. Župan bo izvo- len iz vrst HSS, podžupan pa bo pristal SDS.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Naši kraji in ljudje

Zaključek impozantnega kongresa inženjerjev in arhitektov v Ljubljani

Ljubljana, 4. junija
Po večeršnjem intenzivnem delu posameznih odborov (obširnejše poročilo je prišlo »Ponedeljek«) se je kongres UIJA nadaljeval danes ob 9. Med udeleženci je vladalo ves čas popolno soglasje ter se je zborovanje zaključilo v najlepši stanovski skladnosti.

Predsednik Udruga inž. Rastislav Avramović je predvsem zaključil svoje velenje predavanjem o temi »Komerijalizacija državnih železnic«, nakar so prešli zborovalci na dnevni red. Sprejeto je bilo poročilo o spremembi statuta Udruga in proračun za prihodnje leto. Inž. Peter Senjanović je izprizoril poročilo o dosedanjih prijavah za projekt novega, enotnega gradbenega zakona. Naglasil je v prvi vrsti osnovna načela, na katerih naj bi bil zgrajen novi zakon. Vseboval naj bi le splošne, načelne norme, dočim bi oblastni gradbeni zakoni vsebovali detajlirana določila, odgovarjajoča pokrajinskim razmeram in potrebam posameznih oblasti. Nikakor naj zakon ne vsebuje policijskih določil, marveč naj sloni na modernih gospodarskih in socialnih kriterijih. Zakon naj prepreči spekulacije s stavbinskimi parcelami.

Inž. J. Obradović je podal kratko poročilo o splošnem cestnem zakonu. Posamezne sekcije naj zbirajo potrebni material, da bo mogoče končno revidirati načrt tega zakona. Ker je postalo vprašanje splošnega cestnega zakona aktualno, naj sekcije ves material in predloge popolnoma do konca tega meseca. Za redakcijo načrta novega cestnega zakona se bo v okviru Udruga ustanovil poseben cestni odsek.

Proti nettunskim konvencijam in inozemcem.

Inž. Dominko je poročal o zaposlitvi inozemskih delavcev v naših podjetjih. Že na večeršnji seji odbora, ki je razpravljala o tem vprašanju, se je razvila daljša debata o ratifikaciji nettunskih konvencij in njihovih gospodarskih posledicah za naše kraje. V tem pogledu je skupščina danes soglasno sprejela daljšo resolucijo, ki naglašala, da v novi uredbi o zaposlitvi inozemskih delavcev niso dovolj zaščiteni interesi domačih delavcev in tudi ne intelektualcev, inženjerjev in arhitektov. Praksa je pokazala, da že do sedaj ni bila zaščita delovnih sil dovoljno zanjena. Po projektu nove uredbe ni povečana zaščita domačega delavstva, marveč se celo poslabša. To je tem bolj opazno, ker se bliža ratifikacija raznih mednarodnih konvencij, s katerimi se odpirajo vrata penetraciji tuje intelektualne in fizične delavne sile s privilegiranim položajem v naši državi.

Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov apelirajo zato na kraljevsko vladu in na vse merodajne faktore, da v splošnem in državnem interesu ukrepejo vse potrebno ter izvrše spremembe odnosno dopolnitve tako v novi uredbi o zaposlitvi tujih delavcev, kakor tudi v mednarodnih konvencijah, da se zaščiti domače delavne sile in domače gospodarstvo v vseli državi, zlasti pa v obmejnih krajih, kjer je prebivalstvo še sedaj v veliki meri primorano k izseljevanju in iskanju kruha v inozemstvu.

Za smotreno uporabo investicijskega posojila.

Inž. Šaj je na podlagi izprizorne debate v odboru podal zanimivo poročilo o porabi nameravane novega inozemskega posojila. V odboru se je posebno naglasilo načelo, da se mora to posojilo porabiti predvsem za investicije, ki bodo rentabilne in bodo omogočile vrnitev odnosno amortizacijo milijardnega posojila. Upoštevati bo treba tudi razne važne potrebe obmejnih krajev, kakor tudi zahteve državne obrambe. Od skupščine sprejeta resolucija zahteva, naj vsa strokovna ministrstva sestavijo točen investicijski program glede izvršitve važnih državnih del, ki naj se izvedejo v času 20. let. Pred definitivno rešitvijo tega programa naj se skliče posebna anketa strokovnjakov, na katero se naj povabijo člani vseh sekcij Udruga. Poraba posojila se mora določiti s posebnim zakonom, ki bo določeval garancije in sankcije, da se bo to posojilo porabilo strogo po določenem investicijskem programu.

Za izboljšanje položaja drž. inženjerjev.

Ljubljanska sekcija je predložila skupščini utemeljeno resolucijo glede posebnih podatkov za inženjerje v državni službi. Resolucija utemeljuje zahtevo s tem, da je opažati velik beg inženjerjev iz državne službe. Tako je samo v področju gradbene direkcije v Ljubljani od 34 inženjerjev zapustilo v zadnjem času državno službo 9 inženjerjev, t. j. nad eno četrtino. Resolucija zahteva, da resorna ministrstva ukrepejo vse potrebno, da se inženjerjem in arhitektom v državni službi poleg obstoječih

pavšalnih terenskih dodatkov odobrijo še posebni inženjski dodatki, katerih višina naj bi znašala mesečno 300 do 400 Din.

Na podlagi poročila odbora za resolucije je glavna skupščina tudi sklenila popolno zaščito naslova »inženjer«, dalje, da naj vlada materialno in moralno podpira delovanje Udruga in v svrhu zvez z mednarodnimi inženjskimi federacijami in da naj se končno izvede

elektrifikacijo državnih železnic

v smislu sklepov glavnih skupščin od leta 1925. dalje. Elektrifikacija je potrebna s stališča narodne obrambe in narodnega gospodarstva. Glavni odbor Udruga je dobil v tem pogledu natančnejše instrukcije.

Na glavni skupščini je vladala ves čas med zastopniki posameznih sekcij največja harmonija in so bili vsi sklepi sprejeti soglasno. Na predlog predsednika sarajevske sekcije inž. Stojića se bo vršila prihodnja glavna skupščina v Sarajevu.

V imenu ministra javnih del je načelnik inž. Vladimir Novaković z zadovoljenjem ugovarjal, da je

letošnji kongres popolnoma uspel

in dosegel prav povoljne rezultate. Zahvalil se je ljubljanski sekciji za organizacijo kongresa. Predsednik inž. Avramović je nato zaključil kongres ter posebno poudarjal idealni pomen kongresa glede na splošnost. Zahvalil se je tudi zastopnikom tiska za podporo ter je kongres odobral njegov predlog, da naj se prihodnje skupščine vrše tako, da bo omogočeno informiranje celokupne naše javnosti istočasno.

Opoldne je bil kongres formalno zaključen, nakar so si popoldne jugoslovanski inženjerji ogledali razne tehnične naprave in tovarne, tako pivovarno »Unions«, papirnico Vevče, tovarno pločevinastih izdelkov »Sarturus« v Mostah, naprave brezične odjadne postaje v Domžalah in tovarno »Stora« v St. Vidu nad Ljubljano. Jutri, v torek napravi okoli 20 inženjerjev izlet na Golico, velika večina pa izlet v Kranj. Jesenice, Vintgar in Bled; večja skupina je odšla že danes v Celje, Maribor in Palo. Okoli 20 inženjerjev pa posesti rudniške naprave TPD v Trbovljah.

Med udeleženci glavne skupščine je bila gotovo najmarkantnejša osebnost — inž. Kosta Glavinč, profesor beogradske tehnične fakultete in minister za časa aneksijske krize v letu 1908. v kraljevini Srbiji. Gospod Kosta Glavinč je 70-letnik, toda vztraja in odločen narodni borec in še vedno čilnega duha. Kot deček je doživel še trenutek, ko so zadnji Turki zapuščali Beograd; pozneje se je vedno zanimal za Slovenijo in je kot zastopnik Beograda prisostvoval veliki narodni svečanosti povodom odkritja Prešernovega spomenika l. 1905. Udeleženci kongresa so mu izkazovali največje simpatije.

Društveno in kulturno delovanje naših v Parizu

Jugoslovanski večer pod predsedstvom Slovenca Rudolfa Kavška. — Krasno uspešno predavanje Matije Murka na pariški univerzi

Pariz, konec maja.
Jugoslovanske prireditve letošnjega leta kažejo, da se tukajšnja omladina živo zaveda svoje naloge: obrniti pozornost sveta na našo domovino, vzbuditi zanimanje, pridobivati prijatelje. V vsem se očituje ena ista odločna poteza; v pristrnosti svetovske proslave, v trdni veri razstave tu živih jugoslovanskih umetnikov, v lepem večeru, prirejenem v spomin Zrinskega in Frankopana, da govorim le o najvažnejših. Pa so poleg tega še predavanja, res da manj šumna, pa zato nič manj pomembna. Njihova korist je dvojna: prva in glavna seveda, da Francozi dobijo vpogled v naše duhovno življenje; druga pa pride k temu sama po sebi: na njih se srečamo vsi, kar nas je raztresenih po vesoljem Parizu. Medsebojno spoznavanje prepreči marsikako nesporazumljenje, ki preti vsem pretesno zaprtim vase.

Kdor danes lista po knjigah in revijah prvih poveljnih let, ki so govorila o nas in iz katerih se odraža vsepovod mladostna delavnost Aleksandra Arnavtovića, se temu ne more preuditi. Toda ves ta plemeniti napor kmalu splahne. Poslanstvo menda še nikoli ni bilo močno zgovorno in je sedaj le svojo tradicijo nadaljevalo. Sodim, da po vsem tem letošnje leto pomenja nov vzpon, kar bi bilo prav in potrebno. Kakor ob početku veje tudi zdaj med nami pravi jugoslovanski duh, ki ne pozna privilegijev, historičnih predsodkov, strankarstva in jalovega oportunizma. Nič zato, da je to zaenkrat opažati le pri omladini; jutri bo ta na svojem mestu in takrat bo res naš dan, dan nas vseh.

Menda sem predaleč zašel, kajti zabeležil bi edino rad vznešeno predavanje g. Arnavtovića, ki je zaslužilo vso verno pozornost številnih poslušalcev. Pozornost radi predavanja samega, ki je bilo polno pesniških lepot, a tudi radi prerano umrlega pesnika Miloša Perovića († 1928), s katerim je srbska literatura utrpela močno izgubo. Poet in vojak, a predvsem poet, ki ga je usoda gnala daleč iz domačije in ga položila k počitku v Parizu, v bučnem velenju. Ni zapustil obsežnega dela, toda njegovi stihii so tako polni plemenitega občutja in opojne melodije, da bo v njih spominu še dolgo živel od roda do roda. Govornik je z mojstrskimi potezami očrtal njegovo delo in njegovo življenje. Znal je očiviti plemenito postavbo neumornega borca, priklicati iz njegovih stihov ves čar, ki je dolgo ostal v srcih vseh navzočih.

Predavanje je predsedoval naš rojak Rudol Kavšek, najstarejši član jugoslovanske kolonije v Parizu.

Nekaj dni pozneje je našla naša beseda svoje mesto tudi na Sorboni. Dr. Matija Murko, profesor na pariški univerzi, učenjak svetovne slave, ves iz rodu največjih slovenskih slavistov, je imel na pariški univerzi troje predavanj o sedanjem stanju jugoslovanske narodne pesmi. Prvi dan je bila prostorna sorbonska dvorana polna do zadnjega kota; privabila jih je močna osebnost predavatelja. Uvedel ga je pred pariško občinstvo profesor A. Meillet, predsednik Slovenskega instituta. Pravim, uvedel ga je, ker nič ni bilo bolj nepotrebno kakor predstavljati ga in govoriti o njegovem delu. Po tem uvodu je med živahnim ploskanjem vstal on, prava slovenska korenina, in začel govoriti o srbsko-hrvatski narodni pesmi, kateri je tudi sicer posvetil vse tri večere. Predavanje je bilo preprosto in sočno. In kakor tudi je Francoz dozvoleten in občutljiv za izgovorjavo, je tu vendar pozabil na vse take nedostatke, tako sta vse nadkrili in prepočila smisel in klena vsebinskost. Prav nič tako kakor običajni propagandni govorniki, ki povdarjajo le kar je v hvalo, je Murko odkrito govoril o vseh solnihih in senčnih straneh, postavil guslarja na zemljo in povedal marsikako resnico, čeprav je trdo zvenela. Prepričan sem, da jih še ni mnogo izpovedalo kakor on, da so narodni pevci, ki so tu med vojno prirejali koncerte, slabo služili srbski pesmi, ker je po svoji melodiji monotona in dolgočasna; da se je že ob tem marsikdo navdušeno ohladilo in je bil marsikdo že močno razočaran. Preveč je navezava na zemljo in narod, iz katerega je izšla, le tam v resnici živi; presadi jo v dvorano, pa ti ob bleščavosti splahne. Lahko bi navedel še druge podrobnosti, pa bi bila izbira težka, ker je bilo predavanje zanimivo od enega konca do drugega. Svojo že itak otipljivo besedo, s katero je klesal žive podobe, je podprl s fonogramom in skiptičnimi slikami. Znanstven kakor je, je znal ostati ves čas življenjski; in čeprav je snov sama navajala, ni nikdar zašel v papirno učestno. Vse je prepletel z lastnimi doživljaji in tako napravil predavanje prav tako prijetno kakor je bilo poučno.

Taka predavanja so nam v silno korist; tako se vežejo najtrajnejše vezi med narodi.

M. P.

Povratak naših avtomobilistov iz Monakova

Solnograd, 4. junija

Ne dajo se v kratko poročilo strniti vse številne krasne impresije, ki jih jugoslovanski avtomobilisti odnašajo iz Nemčije. Bilo je lepo, prelepo, nezmanjšani vtisi o krasoti teh krajev in gostoljubnosti ljudi se nam neprestano vsajajo v dušo tudi zdaj na povratku.

Zamudniki, ki so spotoma v Nemčijo imeli defekte, so vsi prispeli za nami v Monakovo in tako se je večeraj jutraj naša kompletna kolona ob najlepšem vremenu poslovala od bavorske prestolice. Na trgu Maksa Jožeta, ki je bil ves v nemških in jugoslovanskih zastavah, smo se od zvokih godbe po prisrčnem slovesu od številnih predstavnikov in meščanov odpravili k povratku v domovino. Posebno tople besede nam je izpregovoril v slovo predsednik ADAC g. Fritz. Dolga kolona nemških avtomobilistov nam je tvorila častno spremstvo.

Z zastavami okrašen parnik nas je preko »Bavarskega morja« Ciemsee prepeljal na otočje Herreninsel, kjer stoji nedograjena grad »Schloss Herrenchiemsee«. Gradil ga je slabomni kralj Ludvik II. po vzoru Versailleskega grada. Po ogledu te lepe nedovršene stavbe smo krenili dalje in popoldne po 16. dospeli v slovito kopališče Reichenhall, odkoder smo krenili naprej v mestce Berchtesgaden in se končno ustavili pri Königssee, kjer smo priredili kratko vožnjo s čolni po tem znamenitem jezeru. Pri Schellenbergu smo se poslovili od Nemčije in ob carinski postaji »Zum hangenden Stein« zopet stopili na avstrijska tla.

kjer so nas pričakovali in pristrčno sprejeli zastopniki solnogradskega Avokluba. Bili so nam v častno spremstvo od meje do Solnograda, kamor smo navdušeno sprejeti dospeli ob 9. zvečer. Danes si ogledujemo mesto, jutri pa nadaljujemo pot v Ischl.

Čuvajmo zgodovinske najdbe v naši domovini!

Zadnje čase so razkrili v Gotni vasi pri Novem mestu prazgodovinske gomile, pa tudi na Vačah pri Litiji so prekopali pred dnevi zanimivo keltsko grobišče, o čemer je »Jutro« poročalo v nedeljski številki. Naš poročevalec, ki je prisostvoval zanimivemu izkopavanju ene izmed prazgodovinskih gomil na številnih grobiščih na Lestini pri Mačkovicu nad Vačami, je opozoril koncem članka, naj bi se pobrigal za doslej še ne popolnoma preiskane gomile naš narodni muzej in naše zgodovinsko društvo. Le pod vodstvom strokovnjakov bo mogoče vse najdene izkopine rešiti v korist naši domači kulturi, najdbe pa bodo našle potem tudi edino primerno mesto — v našem Narodnem muzeju. Na našo javnost se obrača tem potom ravnateljstvo ljubljanskega muzeja z naslednjim prošnjo, da bi vsakdo, ki naleti na kako zgodovinsko najdbo, obvestil o tem Narodni muzej v Ljubljani:

— Zadnji čas se je že v par primerih dogodilo, da so ljudje začeli prekopavati prehistorična grobišča, ne da bi poprej o tem obvestili Narodni muzej v Ljubljani. Ker so izkopine pri pomanjkanju drugačnih zgodovinskih virov velike važnosti pri določevanju gostote, narodnosti, časa kulturne stopnje in medsebojnih zvez nekdanjih pranaselencev slovenskih pokrajin, zato bi bilo želeli, da se po možnosti vse tovrstne starine združijo v našem osrednjem domovinskem muzeju.

Taki svedoci pradedne kulture naših dežel nikakor ne smejo biti in postati predmet prekopčevalske licitacije, zgrešenega ljubiteljskega zanimanja nepoklicanih laži — arheologov ali kvarne zbirateljske strasti, marveč bi predvsem tudi lokalni faktorji morali gledati, da pridejo taki objekti v varne javne zbirke, kjer bodo ne le znanstveniku, temveč tudi lokalnemu raziskovalcu dobrodošli in neizpodbiten dokument nekdanjega kulturnega žitja.

Ne smemo pozabiti, da nas in naše kraje ocenjuje kulturni tujec v prvi vrsti tudi po stanju naših muzejskih zbirk. Naši predniki so pred desetletji tekmovali, kako bi z darovi pomnožili zbirke našega muzeja. Naj bi tudi sedanjari rod kljub materialno sebičnosti signaturi časa ne pozabili nanj. Sicer pa je muzej, kar se tiče važnejših predmetov, vedno pripravljen jih od lastnika ev. tudi po materialni vrednosti odkupiti za svoje zbirke.

Ker so po zasebnih izkopani predmeti za znanstvo po večini neporabni in podatki nezadostni, zato naj še pripomnimo, da je po smislu odredbe deželne vlade z dne 31. V. 1911, št. 10.831 odn. z dne 24. XII. 1913, št. 5214/pr, privatnikom prepovedano namenoma kopati za starinami, na kar se s tem opozarjajo tudi orožniška in policijska oblastva. — Ravnateljstvo Narodnega muzeja.

Strela ubila moža vpricho žene in otrok

Tržič, 3. junija

Brezje je mala vasica pod cerkvijo sv. Neže nad Tržičem. Tu je gospodaril posestnik Janez Dežman, vulgo Slamnik. Dežmanovo vreme je zadržalo tudi njegovo poljsko delo, zato je v zadnjem tednu podvojil svoje sile, da dohiti, kar je zamudil. Njegovo polje leži na Hujšici, kjer je delal od raneja jutra do pozne večera sleherni dan. Tako tudi v četrtek, zadnjega maja, Bog mu je dal sedmero otrok, od katerih hodijo kar štirje v osnovno šolo v Kovorju. Da bi šlo dele hitreje izpod rok, je prošil šolsko upravo, naj dovoli obema hčerama, ki obiskujeta že višje razrede, da odideta že ob 12. iz šole, ker prinese mati kosilo na njivo, da skupno pojedjo in takoj nadaljujejo z delom. Mati in deklici so plele pšenico, gospodar pa je na posejani njivi z vilami tolkel kepe.

Kmalu po drugi uri so se zbrali nad Hujško črni oblaki, ki so grozili z nevihto in gromom. Pridnih delavcev to ni ustrašilo, temveč so delali dalje, ker je bila sila velika. Nekajkrat je od daleč votlo zagrmelo, toda nihče ni niti slutil, da prinese prihodnji trenutek družinici na polju tako hud udarec.

Naenkrat je strašen blisk ozaril nebo, sledil je grozovit tres in roke so napravile kar same krič, iz ust pa se je izvil vzdih: »Marija pomagaj! ...

Ko so se plevce zavedle, je mati pogledala po možu, ki je prej okoli 50 korakov od njih stran razbijal kepe. Iz zelene pšenice ga ni mogla videti, ko je plela, le slutila je, kje je približno. Vstala je torej, da bi pogledala po možu, toda srce ji je v prsih zastalo, ko ga ni zagledala tam, kjer bi moral biti. Spustila se je v dir, da vidi, kaj se je z njim zgodilo, pa je skoro od strahu omedlela. Mož je našel ležečega na hrbtu. Rokav od srajce je gorel in truplo je bilo

Urejuje najbolje prebavo!
Čisti želodec in čreva brzo in ugodno!
I omot pa vseh lekarnah, Din 4.—

Samo še danes!
Danes zadnjikrat!
Izredno pikantni velefilm

Café Electric
Zakotna kavarna — borza ljubavi.
V glavni vlogi priljubljeni
IGO SYM
Poleg nlega dražestna
NINA VANNA
Slika morale in življenja današnje
velemestne mladine!
Predstave ob 4., pol 8. in 9. uri.
ZNIZANE CENE!
Elitni kino Matica.
Telef. 2124.

brez vsakega znaka življenja. Medtem sta prihiteli še hčerki in začele so oživljati očeta, pa vse zaman. Ko so ga položile na trebuh, se je pokazalo, da je tudi hrbet v ozgan, da je šla strela skozi tlinik v telo in pustila za seboj ožgane sledove. Posestnik Dežman je moral biti v trenuku mrtev in je bila torej vsaka pomoč izključena.

Ene izmed deklic je tekla v kovorsko šolo, da izpuste oba sinčka. Vsa zmedena in v silovitem joku ni mogla niti povedati, kaj se je zgodilo, le to je trdila venomer, da so ata padli.

Šolski upravitelj v Kovorju g. Bertonceli, ki je šel ravno ob času strahovitega treska po vasi, je takoj dejal: »Sedaj je pa tresčilo nekje blizu.« Najbolj čudno pri vsem je, da ni med treskom in gromom do tedaj padla niti kaplja dežja in da se je šele čez kake pol ure nato vili prav pohleven dežek. Zlostni dogodek, ki je ugrabil številni družini rednika kar v hipu, je vzbudil posod mnogemu sočutju. Za sedem nepreskrbljenih otrok bo morala sedaj skrbeti težko prizadeta vdova sama.

Trboveljska obletnica

Trbovlje, 4. junija

Po Trbovljah se je govorilo, da pripravljajo komunisti demonstracije ob priliki obletnice Fakinca, t. j. 1. junija. Zaradi česar so po trgu, posebno v bližini pokopališča, patrolirali orožniki. Do demonstracij ni prišlo. Na pokopališče so prihajali posamezniki, ki pa so ravno tako mirno zopet odhajali. Govorilo se je, da pride do demonstracij v nedeljo, ko pridejo v Trbovlje tudi komunisti iz drugih krajev. Hrabro se pa je res kahlj 500 iz Trbovelj, Hrastnika, Zagorja in Ljubljane. Med njimi je bilo precej nemški govorečih. Prinesli so s seboj mnogo vencev in cvetlic, katere so položili na grob pokojnega Fakinca. Hoteli so na grobu peti in držati govore, kar je orožništvo zabranilo. Splošno je nastopalo orožništvo zelo taktično. Zato tudi ni prišlo do nikakih incidentov.

Spomenik padlim Orjunašem je bil okrašen z venci in cvetlicami. Vse to okrasje pa so pomoči odstranili neznanji ljudje. Stvar pietete je, slaviti spomin mrtvih, ni pa spodobno, onečastiti spomin umrlih nasprotnikov. Smrt izravna vsa nasprotstva.

Ustanovitev mariborske župe JPZ

V belu sobi kolodvorske restavracije v Mariboru se je zbralo na pobudo narod. žel. glash. društva »Drava« v soboto ob treh popoldne razveseljivo število zastopnikov mariborskih in okoliških pevskih društev z namenom, da se čim prej ustanovi druga slovenska župa JPZ za pevsko društva mariborske oblasti. Sestanka so se udeležili poleg zastopnikov mariborske Glasbene Matice, »Drave« in »Zarje« iz Maribora tudi zastopniki Celjskega pevškega društva in »Ojke« ter pevškega društva »Orac« z Račja pri Framu, ki so imeli pooblastila tudi še od drugih društev, ki žele pristopiti kot člani v mariborsko župo. Ljubljanska župa je bila zastopana na sestanku po svojem pevovodji g. Z. Prelovcu in tajniku g. J. Gerčarju.

Izvoljen je bil pripravljalni odbor, ki si je takoj izbral za predsednika g. dr. Janka Bezjaka in tajnika g. F. Faganekja. Odboru je bila stavljena naloga, da povabi vsa društva mariborske oblasti k pristopu v župo, nakar bo sklican ustanovni občni zbor.

Na sestanku je bil navzoč tudi predsednik Zveze kulturnih društev mariborske oblasti g. Skala, ki je toplo pozdravil namero ustanovitve župe, ki jo bo ZKD vedno bratsko podpirala. Izražena je bila tudi želja, da ostaneta ob slovenski župi v kar najbolj tesnih medsebojnih stikih, da si pomagata in izpolnjujeta, kar bo rodilo gotovo najlepše uspehe v prid slovenski glasbeni kulturi.

Naši onstran granic

— Italijanski frančiškan zahteva kri Slovencev. Dne 25. maja, ko je italijanski šovinizem slavil trinajsto obletnico, odkar je Italija začela vojno, so bivši bojovniki napravili izlet na Sv. Goro, P. Inama, samostanski gvardijan in zagrozen šovinist je povabil bojovnike v samostan na pijačo. V bleščočih napitnicah so slavili Italijo predvsem pa sebe. Najbesnejši govor je imel frančiškanski gvardijan s Kostanjevice pri Gorici. Trdil je, da ne bo miru ob meji slavne Italije, dokler ne bodo odstranili škofa in slovenskih duhovnikov ter ubili znane slovenske izobražence. Navedel je takoj skočila po koncu in se naglo odpeljala v Gorico, kjer so nesramno nadlegovali nadškofa dr. Sedeja in iskali slovenske izobražence, da bi jih ubili. K sreči niso nobena našli. Čudimo se, da naši Slovenci še vedno romajo na Kostanjevico in Sv. Goro, ki sta v varstvu takih slovenskih zagrizencev.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 8.

Torek, 5. Zaprtlo.
Sreda, 6. Stilmundski župan. D.
Četrtek, 7. Herman Celjski. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izven.

Ljubljanska opera

Začetek ob pol 8.

Torek, 5.: Dekle zlatega zapada. C.
Sreda, 6. Čarodajska knežinja, opereta. Ljud. predstava po zniž. cenah. Izven.
Četrtek, 7. ob 15. Faust. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 8.

Torek, 5.: »Othello«. D. Kuponi.
Sreda, 6.: »Puštanikov zvonček«. B. Premijera.
Četrtek, 7.: »Puštanikov zvonček«. C.
Petek, 8.: »Dva bregova«. D. Znižane cene. Zadnjič. Kuponi.

Iz ljubljanske gledališke pisarne. Danes, v torek zvečer se poje v ljubljanski operi »Dekle z zlatega zapada« za red C. — V četrtek, 7. junija ob 3. popoldne bo po znižanih cenah ljudska predstava Gounodove opere »Faust«. — V četrtek zvečer se zadnjič uprizori Novačanov »Herman Celjski«

po znižanih cenah. — V nedeljo 10. t. m. bo v ljubljanski drami Ribičeva mladinska igra »V kraljestvu palčkov«. Igralci pridejo iz Kranja. Vstopnina bo zelo nizka in kar se že sedaj dobe pri operni blaginji.

Premijera »Puštanikovega zvončka« se vrši v Mariboru v sredo, 6. junija. Malo je starejših oper, ki bi se trajno držale na svetovnem repertoarju; med nje spada gotovo »Puštanikov zvonček«. Saj pa to v polni meri zasluži zaradi svoje cvetoče melodije, terke muzike in zelo zabavnega komičnega dejanja. Opozarjamo mariborsko občinstvo, da se bo — zaradi odhoda vojaške godbe — ta opera dala le nekajkrat in zato priporočamo nje obisk čim prej.

Otona Zupančiča »Veronika Deseniška« izide v češkem prevodu, katerega je napravil prevajalec Otto F. Babler v Olomucu.

Beogradska Filharmonija je imela v sezoni 1927/28. pet simfoničnih koncertov, katere sta dirigirala operni ravnatelj K. Hristić in kapelnik Ivan Brezovšek. Program je bil zelo raznovrsten. Poleg Hristićevih kompozicij se je izvajala Fibichova simfonija »Zvečer«, Dvořakova kompozicija »Opoldanska čarovnica«, Rimski — Korzakova skladba »Scherezada« in »Srbska fantazija«, Čajkovskega »Peta simfonija«, Beethova »Cetrta«, Schubertova simfonija v H-molu, Lisztova »Mazepa«, Debussyjeva »Ibe-

rija«, Cezarja Franka simfonija v D — molu, Lavova »Španska simfonija«. Koncerti, katerih godbeniki pripadajo v veliki večini opernemu orkestru, so bili dobro obiskani. Beogradska Filharmonija stoji pod protektoratom princa Pavla.

»Srpski Književni Glasnik« o slovenski književnosti. V 3. številki »Srpskega Književnega Glasnika« z dne 3. junija je izšel »Pogled na slovenačko književnost« iz peresa publicista Božidarja Borka. Članek je ponatis uvodne besede, ki jo je imel znani esejist na slovenskem literarnem večeru beogradskega PEN-kluba dne 12. maja t. l. in ki jo je uredništvo revije takoj naročilo za objavo. V članku so karakterizirali: Oton Zupančič, F. S. Finžgar, Anton Novčan, Fran Albrecht in Anton Vodnik.

Izšla je tretja številka »Nove Muzike«, ki v glasbenem delu prinaša izključno le mešane in moške zборе. Zastopani so skladatelji L. M. Škerjanec, Marij Kogoj, Slavko Osterc, Krsto Odak, Josip Slavenski, Miloje Milojević in pa Dobri Hristov. Zastopani so torej slovenski, hrvaški, srbski in bolgarski kompoziti. »Mala Nova Muzika« pa prinaša Ravninkovo klavirsko skladbo: List v album in pa 5 samosplov Božidarja Široke.

Koncert Kuratorija slepeev. Splošno je znano, da so slepci glasbeno izredno nadarjeni. To dejstvo nam bo potrila akademija, katero priredi tukajšnji Kuratorij slepeev v ponedeljek, dne 11. t. m. ob 8. zvečer v Filharmonični dvorani. Slepci slovenskega zavoda za slepe v Kočevju so naštu-

dirali raznovrsten koncertni program, ki obsega skladbe domače in tuje literature. Nastopi zbor pevcev s spremljevanjem klavirja, na akademiji so razne klavirske točke, pa tudi skladbe, ki se izvajajo na več citrah. Kogar zanima nastop teh največjih revežev, ki si z glasbo na najlepši način lajšajo bedno življenje, naj poseti ponedeljkovo prireditve. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Otvoritev razstave Slovenske

Igralce v pretečenem kolu

opozarjamo, da je zrebanje končano ter da prejmejo neizžrebane srečke dobitke po Din 200.—, to je četrtinka Din 50.—, polovična Din 100.— ter cela srečka Din 200.—.

Dobitke bomo izplačevali oziroma zamenjavali za nove srečke do 19. septembra t. l.

Zadružna hranilnica r. z. z. o. z. Ljubljana.

Domače vesti

Čitajte!

22. številka naše ljudske revije »Zivljenje in svet« je priložila znamenito povest Voltaira »Bell in črni« ter članek o tem slovečem Francužu. Skrivnosti lekarne razkriva članek »Kako je v lekarni, o dresiranih živalih v Indiji« poročala čestitalka.

sedemstoletnice lavantinske školije se spominja kratka zgodovinska razprava. Na svetovno razstavo tiska v Kölnu popele čitatelje zanimiv ilustriran članek. O Topoli, o grobu Črneza Jurija in kralja Petra

prilpoveduje živahno pisan potopis. Kaj je hipnoza in kako jo uporabljamo, o tem piše hrvatski strokovnjak Bruno Hertzl.

Vrhu tega je v tej številki članek o slikarici Koblic, kot priloga pa je motiv »Na paši«.

Vse to samo za 2 Din, če nisi že naročnik!

* Slovenska kultura. Glede tega, kako visoko smemo stremeti Slovenci s svojim kulturnim napredkom, nam ne smejo dajati nauke ali pa staviti pogoje oni, ki nas za naš dosedanj napredek zavideajo. Teža karpada mi ne moremo dopustiti. Vsak narod pozna samega sebe najbolje sam. Čim zrelejši je, tem bolj je v kulturnih ozirih od drugih neodvisen. Sedaj, ko živimo s svojimi brati v skupni svobodni državi, imamo tudi pravico misliti na čim sijajnejši narodnokulturni razvoj. Zato ljubimo svojo državo in se zavedamo svojih dolžnosti do nje, a nič manj tudi svojih pravic. Nikakor ne sme država zlorabiti individualni napredek posameznikov ali večjih skupin, ker ne gre, da bi oni, ki iz lastnega nagiba streme po napredku, z ozirom na druge, ki tega ne store, trpeli škodo. V tem smislu je ustanovljeno in deluje društvo za rabiranje Narodnega univerzitetnega zaklada. Dosedaj je Slovenija dolžna hvala in zahvalo sledečim občinam, ki se morejo ponašati s kulturno zavestnimi župani in občinskimi svetovladci: Cerklje ob Krki, Smartrno pri Litiji, Volnik, Breznica na Gorenjskem, Okolca Slatina, Mežica, Jezerce, Loka pri Zidanem mostu. Imena občin, ki so si upale poslati naša vabila nazaj, za enkrat maločim, ker bi sicer njih ugled trpel; upamo, da se bodo med tem drugače premislile. Dalje gre narodna zahvala sledečim zavodom: Južnoštajerska hranilnica v Celju, Mestna hranilnica v Ormožu, Hranilnica in posojilnica za dobrujsko občino v Sostrem, Hranilnica in posojilnica v Robu, Hranilnica in posojilnica v St. Vidu nad Ljubljano. Vsem iskrena hvala — Društvo za nabiranje Narodnega univerzitetnega zaklada v Ljubljani, Univerza.

* Mehški konzulat v Beogradu. Predsednik Zedinjenih držav Mehike je odredil, da se ustanovi mehški konzulat za vso Jugoslavijo v Beogradu. Za konzula je imenovan dr. Rudolf Vögeli, ki mu je kralj Aleksander že izdal eksekuturo. Konzulat je vedno na razpolago industrijskim in trgovskim krogom, kakor tudi izseljencem, ki rabijo informacije o razmerah v Mehiki. Vsi oni, ki se hočejo izseliti iz naše države v Mehiko, naj se obrnejo neposredno na konzulat v Beogradu, Kneji Mihajlov Venac br. 7 tel. 419 ali 14-35. Tvrdeži ki izvažajo blago v Mehiko, morajo svoje pošiljke opremiti s konzularno fakturo, ki jo potrdi konzul v Beogradu.

* Osebnosti v pošti. H. Bagar je postavljena za pogodbeno poštarico v Petrovcih. — Premošeni so uradniki (ce): P. Nikolić z ravnateljstva v Prijeopolju, J. Vidmar iz Cerklje ob Krki v Brežicah; v Ljubljani: O. Moser z Bleda in A. Juh iz Most pri Ljubljani; iz Ljubljane pa: V. Trefelt v Kranju in R. Peitler v Moste pri Ljubljani; R. Gselman iz Rogaske Slatine v Mariboru. — A. Križnik v Jurklostru in D. Dorčič v Donjem Kraljevcu sta podala ostavko na poštno službo. — P. ur. J. Modrijan se je poročil s pb. ur. Zofijo Poljanec v Ljubljani. konduktar A. Tušek v Podčetrku z učiteljico M. Jurinovo.

* Železniški invalidom. Zopet ste prejeli dopis od središnjega urada iz Zagreba, ki vas obvešča, da vam ne bo več nakazoval rent in draginskih doklad. Društvo je tozadevno takoj interveniralo na vseh merodajnih mestih. Obveščamo pa tudi t. n. potom gospode narodne poslance brez razlike strank in prošimo tozadevno pomoči. Vedite, da železniški invalidi v Sloveniji še itak s pičlimi in še neurejenimi rentami živijo v največji bedi in pomanjkanju in so ostali kar naenkrat brez vseh sredstev. Nujno je potrebno, da se tudi železniškim invalidom v Sloveniji uredi njihove nezdolne rente časi primerno in tako, da bodo moške, ki so v železniški službi izgubili svoje zdravje, primerno preskrbljeni. Ko dobijo društvo iz Beograda tozadevni odgovor, vas bo tem potom obvestilo. — Društvo železniških invalidov.

* Kresovi sv. Cirila in Metoda. Že v predvojnih časih je nacionalna zavest v pomembnih krajih ob Jezikovni meji močno utrjevala in pospeševala občaja, da so se na predvečer godu (4. julija) slovenskih bratov sv. Cirila in Metoda prižigali na vseh vrhovih kresovi širom naše zemlje. Ta občaja leto za letom gineva. Kako žalostno je gledati iz obmejnih gora v našo domovino, ki je ta večer mnogo premalo ožarjena s

kresovi, med tem, ko naši bratje na Korškem in Primorskem s kresovi dokazujejo, da so trdno na straži. Družba sv. Cirila in Metoda poziva že sedaj vse svoje podružnice, planinske in vsa nacionalna društva, učitelstvo, občine itd., da naj delajo na to, da se letos ob 10letnici ujedinjenja zažgo kresovi na vseh vrhovih naše domovine, kar naj bi bil našim zaslužnim bratom viden znak naše čuječnosti in ljubezni do njih.

* Himen. V nedeljo se je v Bitolju poročil inž. Zdenko Kokalj iz Vevč, sin ljubljanskega odvetnika dr. Alojzija Kokalja z gđ. Zorko Pavnovičevo, hčerko bitoljskega župana. Čestitamo!

* Zlata poroka. V Halozah pri Celju sta te dni praznovala zlato poroko v ožjem v krogu prijateljev in znancev g. Kunelj Hranek, nadgizdar v pokolu, in njegova soproga Rozina Hranekova. Jubilatoma iskreno čestitamo in želimo, da bi učakala še diamantno poroko.

* Tehnični gasilski tečaj. Jugoslovenska gasilska zveza, ki drži 616 gasilskih društev Slovenije v 36 gasilskih župah, je priredila v soboto in nedeljo v Ljubljani tehnični tečaj za svoje podeželske gasilske voditelje. Tečaja se je udeležilo nad sto podeželskih gasilcev, ki so z največjim zanimanjem sledili predavanjem o gasilski spretnosti, o rokovanju z gasilskim orodjem, o prvi pomoči ponesrečencem, o gasilski organizaciji in o splošnem vezbanju. O tem velevažnem tečaju, ki je udeležencem zares podal izčrpen pouk, sta prinesla izčrpano poročilo včerajšnji »Ponedeljek« in »Slov. Narod«, ter ga prinese tudi »Domovina«.

* Potnik izgubljen. Izseljeniški komisariat v Zagrebu je obvestil policijo, da je izgubil potnik Stanko Ostrančič, 25 let star, rodom iz Orlovca pri Grubišnem polju. Te dni bi moral odpotovati v Južno Ameriko in je predal pred več dnevi svoje potne dokumente, nakar se ni več javil. Sumijo, da je postal žrtev zločina.

Samo NIGGEROL olje za solnjenje in masažo Vas obvaruje solnčarice in peg ter vam naredi kožo gladko in enakomerno zagorelo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Drogerija Gregorij, Ljubljana, Prešernova 5.

* Z nožem v prsi zaradi brata. V Zagrebu so našli v stanovanju na Savski cesti 111 mesarskega pomočnika Lenarda Golubića, oblitega s krvjo in zabodenega z mesarskim nožem v levo stran prsi. Na pomoč poklicani stražniki je potegnili nesrečnemu mladeniču nož iz prsi, obvezal mu rano in ga dal odpeljati v bolnico. Vprašan, zakaj se je hotel usmrtiti, je Golubić odgovoril, da radi tega, ker se ni razumel s svojim bratom in so bili med njima večni prepri.

* Padel s češnje in se nabodel na kol. Seljak Milutin Španjević iz Gjurjince v Sremu je splezal na češnjo, da bi jo obral. Nenadoma se je pod njim odkrnila veja, da je padel s češnje, in to prav na neki kol, na katerega se je globoko nabodel. Nesrečnega so v brezupnem stanju prepeljali v ošješko bolnico.

* Očetu iz jeze posekal vinograd. V Splitu je že dalj časa znan kot strasten kolesar neki Belg. Prijatelj se je za tekmovanje na mednarodnih tekmah ter je v to svrhu zahteval od svojih staršev 25.000 Din. S tem denarjem je hotel odpotovati v Pariz, da bi se po končanem treningu udeležil mednarodne kolesarske dirke. Toda njegov oče je bil drugakega mišljenja in mu ni hotel dati denarja. Beg je nato, da se osveti očetu, sesekal njegov vinograd in mu povzročil veliko škodo.

* Bitka med dvema seloma radi pašnika. Med seloma Zaostroga in Rakica v makarskem primorju je te dni prišlo do neobičajnega spopada radi pašnika. Seljaki iz sela Zaostroga niso pustili seljakom iz Rakica da bi na njihovem šumskem teritoriju pasli svojo živino. Ker so Rakicevci kljub temu pogladi svojo živino na prepovedano pašo, so Zaostrožani živino zaplenili in zahtevali od vsake glave 5 Din odkupnine. Rakicevci pa niso bili voljni plačati odkupnine, temveč so, da se maščujejo, oboroženi napadli pastirje iz Zaostroga in jim odgnali 100 glav živine. Poleg tega prete, da bodo napadli selo in da bodo z vsemi sredstvi poskušali, da im Zaostrožani vrnejo živino.

* Železniška nesreča v Splitu. V Splitu je v nedeljo dopoldne skočil s tira mešan vlak. Proga se je pri tem tako pokvarila, da so imeli vsi vlaki znatno zamudo. Človeških žrtev k sreči ni bilo.

* Letos že drugič razstavlja v paviljonu J 603-605 prva tovarna kočev in posteljni odelj v Sloveniji: Komandantna družba ANTON ŠINKOVIC, GROSUPLE. Vsakdo že na prvi pogled lahko spozna lepi napredek te mlade industrije. Dočim je lansk leto izdelovala le kože za konje in za vozove, vidimo letos, da je svoj obrat izpopolnila, da dela poleg dosedanjih vrst tudi v resnici dopadajoče volnene posteljne odeje v poljubnih barvah. Veseli nas, da se sedaj tudi ti vsem potrebni predmeti izdelujejo pri nas, še bolj pa, da je to domača kapital.

* Pozor, obiskovalci Ljubljanskega velesejma! Opozarjamo na veliko razstavo najboljših avtomobilov in motociklov, svetovnoznanih znamk, katere razstavlja tvrdka O. ŽUZEK, v paviljonu G. Glej današnji inšerlat.

ITO — zobna pasta najboljša.

* Mladini s skrivljeno hrbtnico, z okroglim hrbtom, znaki grbe, visokimi rameni, izbočenim oprsem, vzrastlinami, otrpnjenimi mišicami, v rasti zaostali itd. nudi nasvet in pomoč ortopedski zavod v Ljubljani. Bleiweisova - Šubičeva ulica (Mladika) vsak delavnik od 3. do 6. ure popoldne. Zavod bo tudi v šolskih počitnicah odprt.

20 letnica Sokola II. Razvite prapora — Delni župni zlet 17. 6. 1928. Prule

* Muha poseda po nesnagi in prenaša bolezenske kati tudi do 24 km daleč. Ravno tako povzročajo stenice, bolhe in uši razna teška obolenja kot legar itd. Zato je snaga in desinfekcija stanovanja in delavnice pogoj za obrambo pred okuženjem. Način obrambe pred okuženjem in desinfekcije dobro preučuje poseben oddelek na stalni higijenski razstavi na velesejmu v Ljubljani.

* Pri odelobosti, gihu, sladkorni boleznij Vam zbluša »Franz-Josef« grenčica prebavo. Številna strokovna poročila potrjujejo, da so tudi na protinu in sladkosečnosti bolni prav zadovoljni z učinkom vode »Franz-Josef« Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špeceritskih trgovinah.

* Dan bonbončkov v korist CM družbe priredita dne 7. junija t. l. podružnici v Novem mestu in v Kostanjevici.

* Oblike kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. REICH.

ORIGINALNI ANGLEŠKI
TRENCHCOAT
za dame in gospode
GRICAR & MEJAC
Šelenburgova ulica 3
7385-a

Reklamne cene!
Za časa velesejma oglejte si
manufakturo pri tvrdki
JOS. SNOJ
Ljubljana, Prešernova ulica 3.
7395-a

Iz Ljubljane

u— Odlični francoski publicist v Ljubljani. V Ljubljano je prišel včeraj g. Maurice Pernot, korespondent znamenite francoske revije »Revue des Deux Mondes«. Prepotoval je v študijske svrhe Grčijo, Romunijo, Bolgarijo in Jugoslavijo. V svoji reviji namerava objaviti obširno razpravo o političnih in kulturnih razmerah na Balkanu.

u— Današnji predavanje dr. Lazarja Markovića odgledano. Za danes večer napovedano zanimivo predavanje g. dr. Laze Markovića o Društvu narodov in mednarodni varnosti, se je moralo odložiti za nekaj dni zaradi trenutne prezaoplenosti g. predavatelja. Definitiven dan predavanja bo pravočasno objavil Akademski klub za Društvo narodov v časopisju.

u— Pogreb maturantije Zorke Vrtačnikove. Včeraj ob 14. se je vršil krasen pogreb tragično preminule maturantije Zorke Vrtačnikove. Pred hišo žalosti na Aleksandrovi cesti so se zbrali tovariši in tovarišice pokojnice korporativno kakor tudi mnogi dijaki in dijakine ostalih razredov druge realne gimnazije. Pogreba se je udeležil profesorski zbor z direktorjem dr. Pipenbacherjem na čelu. Ljubljansko občinstvo je tvorilo po Aleksandrovi in Dunalski cesti prav lep spalir. Zorki Vrtačnikovi sta bila poklonjena dva lepa venca od strani tovarišev in tovarišic.

u— Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani, priredi na praznik dne 7. t. m. ob 4. uri popoldne pevsko veselico z bogatim sporedom na senčnatem vrtu gostilne »Pri konjici« (Prepeluh), v Hradskega vasi. Sodeluje godba Sokola I. K oblini udeležbi vabi o d b o r.

u— Vojaški promenačni koncerti so vsak dan na velesejmu od pol 18. do 19. ure. Predvajajo se najizbranejši komadi, na kar še posebno opozarjamo ljubitelje glasbe.

u— Ljudski kino (Ideal) predvaja samo še danes izredno zanimiv film iz apaskega življenja »Pariska podgana«. Jutri nov izvrsten spored: pretresljiva družinska drama »Človek z drugega sveta«. Ta film nam sliko težke muke nesrečne žene, v člo družinsko tragedijo, ki jo je povzročila svetovna vojna. V glavnih vlogah Pavel Wegener in Olga Čehova. Na ta divni spored opozarjamo že danes našo publiko.

u— Motociklistična dirka se zaradi deževja v prejšnjih dneh morala preložiti na dan 10. junija. Dirkališče je dogotovljeno, dirkači se opozarjajo, da se vrši obilnejši trening od četrtika dalje. Vsi motociklisti se pozivajo, da se udeležijo propagandne vožnje po mestu v nedeljo ob pol 11. Zbirališče na izrišču razstave.

u— Kolektivno razstavo del Ivane Kobilice, ki jo je priredila Narodna galerija v Jakopičevem paviljonu in le bila zaprta minulo soboto je obiskalo 1610 oseb; od tega odpade na šolsko mladino 955 oseb. Narodna galerija se vsem lastnikom slik, ki so jih posodili za razstavo Ivane Kobilice, iskreno zahvaljuje.

u— Razvite prapora Sokola II. se bo vršilo 17. junija ob 16. na telovadišču na Prulah. Po razviti javni nastop, zvečer akademija. Prosta zabava, ples itd. Godba Dravske divizije. Natančnejši spored še objavimo. — Zdravo!

u— I. okrožje Sokolske župe Ljubljana, t. j. društva Jezica, Ljubljana, Šiška in

St. Vid, priredi pomladanski celodnevni pešizlet v nedeljo, dne 10. t. m. v romantični lski Vintgar. Vabi se članstvo gori imenovanih društev kakor tudi drugih, da se izleta udeležijo v kar največjem številu. V naravi na izletu se spoznajmo. Poglobimo se v medsebojne odnose. Oživimo društvene interese! Zbirališče in odhod izpred Narodnega doma ob 7. zjutraj. Prehrano je vzeti seboj. Hoje približno 8 ur, povratek okoli 19. ure. Zdravo!

Svetovno znane originalne ameriške kopalne obleke

Jantzen
P. 1925
K. M.
pri P. MAGDIČ, Ljubljana.

u— Občni zbor Zadruga slaščičarjev in medicinarjev. Na včerajšnjem občnem zboru te zadruge, ki se je vršil v prostorih restavracije Štrkelj, je bil izvoljen naslednji novi odbor: načelnik Teodor Novotny, podnačelnik Jakob Zalaznik. Ostali odbor za Ljubljano: Tekla Kaiser-Voltman, Blaž Grah, Terezija Novotny in Bogoslav Kalas. Računski pregledniki: Viktor Gartner ter Emil Brandt. Izvenljubljanski odbor: A. Mohor, Kranj, A. Zavrtanik, Lesce in Rudolf Godež, Laško.

u— Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani sporoča cenj. občinstvu, da bodo brivnice in damski saloni odprti na praznik Sv. Reš. Telesa samo od pol 8. do 12. ure dopoldne. — Načelstvo. 1080

u— Samaritanski tečaj Rdečega križa. Danes ob 8 bo zaključeno predavanje. Prosimo vse obiskovalce tečaja zanesljivo udeležbe. — Odbor.

u— Slovenski narodni motiv. Na letošnjem velesejmu je v vnanjih oddelkih 149 in 150 paviljona E razstavil g. Milko Rainer, nadučitelj iz Ljubnega ob Savinji, razne umotvorne žganoslikarstva. So to različne okrogle ovalaste in šestereoglate tace, pisalne garniture, skatljice v obliki pirhrov, razne šatule, leseni vrči in čašice ter še mnogo drugih krasnih izdelkov. Vsi ti predmeti so okrašeni z ornamentmi, ki so izvedeni z vsjo preciznostjo Toplo priporočamo občinstvu, da sega pridno po njih in jih ponese domu ali pa daruje svojem prijateljem v spomin na letošnji velesejem. S temi darovi bo tudi oživljal našo narodno umetnost, ki naj bo v čast našim prednikom, nam v ponos, našemu naraščaju pa v spodbudo in posnemanje.

u— Ljubljanski tovariši gostilničarji! Danes ob 17. dospejo kolegi gostilničarji iz Gradača in drugih avstrijskih krajev, katerim se pridružijo tudi tovariši iz Štajerske, da vrnejo obisk Slovencev na lanski gostilničarski razstavi v Gradcu. Vabimo vse naše ljubljanske tovariše in člane zadruge, da se ob navedeni uri polnoštevilno sestanejo na kolodvoru na peronu, kjer se bodo vršili pozdravni nagovori oblastnih zastopnikov, obrtne zbornice, zastopstva velesejma, zveze gostilničarskih združenj, da dostojno izkažejo medsebojno kolegialnost gostilničarskega stanja. — Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani.

Motociklistična dirka 10. junija.

Stanovanje

3 ali 4 sob išče za stalno mirna stanika (3 odrasle osebe) za avgust eventualno pozneje. Naslov v upravi lista.

Ljubiteljem pristoih pirotskih preprog

6152 (šilimov) se nudi samo še nekaj časa, dokler traja zaloga, prilika za ugoden nakup po zelo znižanih cenah.

J. KOSTEVC Sv. Petra cesta 4.

u— Pomladansko slavlje »Atene« se je preložilo zaradi nepovoljnega vremena na sredo 6. t. m. ob 16.30 uri. Vstopnice se prodajajo še nadalje v cvetličarni Korsika, Aleksandrova cesta.

u— Kako si predstavljamo Pomladansko slavlje Atene? Ob zvokih priljubljene godbe dravske divizije se bo zbralo občinstvo na lepo urejenem hazenskem igrišču Atene v Tivoliju, kjer bo pripravljena naravna tribuna s sedeži ter krog stolov in stojšč. V tako obdani notranji zeleni trati se bo vršil pester nastop mladine. Otvoril ga bo cvetlični korzo najmlajših, kolesarjev, vozički s pumčkami, sekirke itd., prisrčna, neprislujna otroška sporedna točka. Kulturno - zdravstveno nego otroka bo na lahko skiciral obhod negovalca, katerega je omogočil šef - zdravnik zavoda za soc. hig. zaščito dece, dr. Dragaš s svojim ljubivim sodelovanjem. Nato bo sledila pestra pomladanska rajala slika škratov, cvetk in metuljčkov, katero režira z izredno požrtvovalnostjo in razumevanjem g. profesor Wierglejstva. Izraz naravnega, ritmičnega občutja mladine ob prebujanju narave. Avtorica »Dečve« gđ. Šarčeva bo priključila slavlju slikovito skupino, ki bo zanimala marsikatero Slovenko, ki ravno kar premišlja, kakšne barve dečvo naj si nabavi? Zabavna točka, h kateri se prilagajajo vsakdo, bo »Tek v vrečah« in »Tek z zaprekami«. Jurjev dar in »Ribo-lov« bosta trosila pomladansko cvetje. Pristopajte pridno k stoincem. Vstopnice izdaja cvetličarna Korsika, Aleksandrova cesta.

u— Otroško igrišče Atene v Tivoliju se otvori v prihodnjih dneh pod nadzorstvom g. Svetičeve. Odprto bo vsak de-

lavnik od 9. do 12. in od 13. do 18. in pol ure. Vpisnina Din 5, mesečina Din 20 od otroka. Igrišče je prečiščeno in na novo urejeno. Otroci se lahko prosto gibljejo v primerni družbi in igri, v senči in soncu, vodi in pesku, na tekaških in travniku. Čudimo se, da mnoge matere raje posedajo z otroci po parkih po klopeh, kjer brskajo in koplejo po neuhigieničnem pesku in morajo venomer paziti, da ne stopijo na vabljivo travico, da živahni malčki ne steejo za pisanim metuljčkom. Atena je pripravila za male vrtarje ljubke gredice, kjer bodo lahko vrtarili po mili volji. Otroci se najbolje razvijajo v svobodi. Njegova fantazija se razvija v peščenih stavbah mivke in v ilovnatih lončkih rožnatih sladice. Vabimo k vpisovanju istotam.

u— Starši, veselimo se enkrat naravno, priscrno z našo mladino. Pomladansko slavlje Atene naj bo pravi rodbinski praznik ki poživlja in vedri. Zato pridite med nas jutri v sredo ob 16.30 popoldne. — Vstopnice se dbe v cvetličarni Korsika, Aleksandrova cesta.

u— Drobna policijska kronika. Od nedelje na ponedeljek so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 2 tatvini, 2 prestopka kaljenja nočnega mira, 1 prestopok obrtnega reda, 1 telesna poškodba, 1 neprevidna vožnja in 6 prestopkov cestno-policijskega reda. V zapor so morale 4 osebe in sicer 2 vlačugarici ter 2 moške.

u— Agnosirani trupli. Kakor je poročal »Ponedeljek«, so našli domačini v nedeljo v Ljubljani na fužinah žensko truplo, ki je ležalo vsekakor že dalje časa v vodi. Identiteta se je včeraj dognala. Nesrečno dekle je 20 letna uradnica v pisarni g. čr. Azmana gđ. Marija Matičičeva, doma v Bezuljaku na Notranjskem. Izginila je iz mesta že 10. maja in so domači zama poizvedovali za njo. Sedaj še le je znano, da je uboga mladenka šla v vodo zaradi neozdravljive bolezni na pljučih. Tudi identiteta drugega trupla, o katerega najdbi je poročal »Ponedeljek«, da so ga našli ljudje v Tacnu, je dognana. Bil je to 14 letni I. Smole, doma iz Medvoda, ki je skočil v Savo iz obupa, ker se je čutil kot nezakonski otrok skrajno nesrečnega in ker je pogrešal vsakršne nege staršev.

Iz Maribora

u— Zaradi kanalizacijskih del v Melju je morala mestna občina odrediti nekatere spremembe v cestnem prometu. Za tovarni promet bodo zaprli naslednje ulice: Einspielerjeva od Melske do Erjavčeve ceste in Klavniška cesta med Melsko cesto in Kacijanarjevo ulico. K carinskemu skladišču bodo lahko dovažali po Erjavčevi ulici z dohodom z Melske ceste. Istotako je dovolj po Erjavčevi ulici za hiše in podjetja ob Einspielerjevi ulici. Vozniki se opozarjajo na počasno vožnjo in veliko previdnost ob križiščih navedenih ulic, da se ne bodo pripetile nezgode.

u— Dela za novo dravsko kopališče so se po sklepu zadnje občinske seje že začela z vsjo naglico, tako da bo provizorično kopališče na Felberjevem otoku v letošnji kopališki sezoni za silo urejeno.

u— Samomor sodnega uradnika. V nedeljo popoldne se je obesil na svojem domu na Tržaški cesti 52 letni sodni uradnik Viktor Bonča, ki je dolgo let vodil pisarno civilnega oddelka na okrajnem sodišču ter bil znan kot dober in zelo vester uradnik. Bil je hudo živčno bolan in je najbrž iz obupa ali pa še bolj gotovo v trenutni duševni zmedenosti izvršil strašni čin. Svoji soprogi, ki je okrog 16. ure odšla na pokopališče, je pred odhodom še naročil, naj stanovanje zaklene in vzame ključ s seboj, češ da hoče iti takoj spat. Ko se je soproga okrog 19. ure vrnila, je našla svolega nesrečnega moža obešenega v spalni sobi.

Iz Celja

u— Zadnja pot dveh odličnih Celjanov. V nedeljo ob 16. so položili na celjskem mestnem pokopališču z vojaškimi častmi k večnemu počitku generalnega majorja v p. H. pl. Gellineka. Četa naše hbrabe vojske mu je sprožila salvo v zadnje slovo. Ob pol 18. mu je sledil na isto pokopališče umrli višji deželno-sodni svetnik dr. Valentin Flerin. Poleg mnogoštevilnega sorodstva, zlasti iz rojstnega kraja, je spremljalo priljubljenega pokojnika na zadnji poti celjsko meščanstvo vseh krogov in stanov. Častno so bili zastopani zlasti stanovski tovariši iz Celja in raznih sodišč Slovenije. Pred krsto je zapelo v bolnici in na pokopališču pevsko društvo »Oljka« ganljive žalostinke pred odprtim grobom se je z globoko občutenimi besedami poslovil od njega v imenu stanovskih tovarišev predsednik okrožnega sodišča dvorni svetnik dr. Kotnik v imeu celjskih lovecv pa g. Rafko Salmič. Lovske puške so zagrmle še zadnjikrat v slovo preden je zemlja zagrnila, kar je bilo na dr. Flerinu minljivega. Naj bo ohranjen njegovemu dobremu srcu trajen spomin!

u— Smrtna kosa. V nedeljo 3. t. m. sta umrli v Celju gospa Karolina Stipčičeva, roj. Leeb, vdova po stotniku, v starosti 84 let in Marija Vrečka, 4 mesece star otrok g. Vladimirja Vrečka iz Celja. N. v m. p.!

u— Poročil se je v Celju g. Drago Černe, zasebni uradnik v Zagrebu, sin kapetana v p. g. Černeta v Celju, z gđ. Cilko Novšakovo, hčerko posestnice v Sevnici. Bilo srečno!

u— Strokovno društvo tehničnih uslužbencev pošte in brzojava, sekcija za Slovenijo, je imelo v nedeljo ob 9. dopoldne v Celjskem domu svoj redni letni občni zbor, ki ga je vodil v odsotnosti predsednika inž. Kolariča g. Janko Bračko, šef sekcije v Mariboru. Občnega zbora se je udeležilo nad 50 delegatov iz vseh štirih sekcij v Sloveniji. Po poročilih funkcionarjev je bil izvoljen 9 članski odbor pod predsedstvom g. Miroslava Köchlerja, tehn. uradnika v Ljubljani. Centralno društvo se nahaja v Beogradu. Pobudo za ustanovitev društva za vso državo je dalo bivše društvo za Slovenijo, čigar prvi občni zbor se je vršil pred petimi leti.

Iz Litije

— **Materinski dan** je priredila litijska osnovna šola. O materi, ljubezni in spoštovanju do nje je prav primerno razmišljala učiteljica gđ. Kalinova, deklamacijske in pevke točke pa so izvedli otroci. Ob tej priliki je predaval tudi srečni sanitetni referent dr. Fajdiga o snagi in zdravi.

— **Izlet k Celjski koči.** Litijsko SPD opozarja svoje članstvo, da se bo otvorila na praznik 7. junija romantična, na novo popravljena pot skozi Hudičev graben, ki vodi v Celje od Savinje do Celjske koče. Odhod turistov s prvim jutranjim vlakom ob 6. v Celje. Sestanek vseh planincev po prihodu vlakom na kapujskem mostu, nato skupen odhod h koči, kjer se bo vršilo plansko ranjanje.

— **Tudi rekord.** Krasni nedeljski dan je izvalil vso litijsko okolico v naravo. Vse družba je bila sklenila zanimivo stavo, da se popelje 10 odraslih ljudi v Jerinovo avtomobilu po zanimivih in ostrih bogenšperskih serpentinah v temensko dolino do Pustega Javorja. Avto je sijajno rešil svojo nalogo in je z bliskovito naglico in precej izdatno težo prevozil hudičev klanc brez vsakega najmanjšega defekta.

— **Za Bolgare.** V nedeljo je priredil litijški »Rdeči križ« četverletni dan za nesrečne bolgarske brate. Občinstvo se je rade volje odzvalo plemenitemu namenu in so naše pridne gospodice nabrale precej stotakov. Hvala vsem!

— **Volilna koruza.** Oblastni odbor ljubljanskega razdelil raznim podeželskim občinam po več vagonov koruze. Litijški občan poslanec g. Lebinger je prejel tudi 4 vagonov take koruze, da se razdeli v našem kraju. Koruzo so začeli deliti te dni. Razdeljevanje koruze bo ljudstvo pazno zasledovalo, da se ne bo tudi pri nas dogodilo tako, kakor se je primerilo v šentjanskem kraju.

— **Skupni obisk ljubljanskega velesejja.** V našem kraju je prav živo zanimanje za ljubljanski velesej. V nedeljo se ga je udeležilo prav veliko število tukajšnjih obrtnikov in trgovcev. Jutri pa obiščejo litijški šolarji v spremstvu svojega učitelja to našo najvažnejšo gospodarsko prirediteljo. Za otroke je dovoljena četrtinska vožnja, vetopnina na velesejem pa znaša samo 3 Din.

Iz Trbovelj

— **Sestanek Obrtnega društva** se je vršil v četrtak. Ena najvažnejših točk je bila obrtno-nadaljevalna šola. Razpravljalo se je o tem, kako bi se dosegli na tej šoli še lepši uspehi in da bi se ustvarila možnost, da bi jo obiskovale že v bodočem šolskem letu tudi vaje. Vajeniške razstave v Celju se je udeležilo tudi obrtno društvo po svojih zastopnikih in so razstavili svoje izdelke tudi vajenci iz Trbovelj z zelo lepim uspehom. Odlikovani so bili s krasnimi diplomami, vajenec ključavničarskega mojstra g. Gučka, pa poleg diplome za odlični uspeh tudi še z denarno nagrado. Obrtno društvo je sklenilo, da posveti obrtnim vajencem še več pažnje. Pod vodstvom učiteljev in mojstrov se bodo prirejale za vaje razne predavanja. Tako se bo povzdignil obrtniški naraščaj v strokovnem in moralnem pogledu.

— **Rezervni oficirjem trboveljske sekcije.** V sredo 6. t. m. ob 20. v rudniški restavraciji sestanek.

— **Občinska hiša,** ki jo je občina kupila od g. Leskovarja in jo preuredila, je dograjena in je bila izvršena že tudi kolavdacija. V hiši sta dve dvosobni in tri enosobna stanovanja s kuhinjami in pritlikalnimi. Stanovanja so bila oddana občinskim uslužbenim in se stranke že vseljujejo. Občina namerava graditi 6 štirinastanovanjskih hiš na svojem zemljišču na stari opekarni. Dela so že razpisana.

Sokol

Javna telovadba Sokola I.

Ob najlepšem vremenu je proslavil v nedeljo popoldne Sokol I. na Taboru svoj vsakodnevni društveni praznik s krasno uspešno javno telovadbo, ki jo je kljub mnogim prireditvam v mestu in okolici posetilo čisto število sokolskega članstva vseh ljubljanskih in okoliških društev — mnogoštevilno je bil zastopan ribniški Sokol v krogih — ter drugo Sokola I. naklonjenega občinstva. Med odličniki, ki so posejali prireditelje, smo opazili zastopnika velikega šupana mladnega svetnika g. Moningerja, zastopnika komandanta dravske divizije brigadnega generala g. Vukotiča, komandanta 40. pp. polkovnika g. Korala, komandanta 16. art. polka polkovnika g. Jovanoviča, šupana br. dr. Puca s soropno in nekaterimi občinskimi svetniki, direktorja drž. železnice g. inž. Kneževića, zastopnika JSS br. Juvana, župnega starosta br. Marolta in mnoge druge odlične sokolske delavce.

Začetek javne telovadbe, ki je obsegala 12 izbranih telovadnih točk vseh oddelkov, je bil vsočno ob pol 16. Godba je zaigrala koračnico in iz vhoda glavne dvorane je prikoračala na telovadnišče ženska deca (38), ki je zadovoljivo izvedla tri župne proste vaje; enako tudi moški deca, katere je nastopilo pol število 60. Proste vaje deca sicer niso bile povsem dobro izvedene, kar je gotovo pripisovati morda prepričljivi časi za pripravo. Dasi pravno ne merimo otroške telovadbe s prestojnim merilom, kakor pri članstvu in naraščanju, vendar bi drugi želeli malo več pazljivosti pri kritiki, izvedbi in skladnosti. Vsekakor lepo in z eleganco pa so bile izvedene proste vaje ženskega naraščaja (36) s kili. Ne prelahke vaje, ki zahtevajo mnogo pazljivosti in skladnosti, so bile skoro brezhibno izvedene. Moški naraščaj (45) je prav skladno in dovršeno izvedel 3 župne proste vaje. Zivahno vrvenje je zavladalo na telovadnišču pri nastopu 10 vrst moškega in ženskega članstva ter moškega in ženskega naraščaja v skokih čez vsa mogoča telovadna orodja, kjer sta se posebno odlikovali vrsta izbranih telovadcev na krogih v gugu in vrsta članic s preskoki čez mogoča bradila. Občinstvo je burno ploskalo posameznim res vzorno izvedenim vajam. Da so igre moške dece vzbudile mnogo smeha in zabave je umevno. Lepo izvedena je bila naslednja točka, vaje članic (28) s kratkimi kolebnicami s spremljevanjem klavirja, ki pa so bolj spadale na akademijo v zaprti dvorani. Članice so jih izvedle zelo dovršeno in skladno. Pri orodni telovadbi je nastopila vzorna vrsta članov (8), med njimi nekaj kandidatov za olimpijce v Amsterdamu, z eno vajo na drogu, bradili in krogih. Telovadci so s svojimi vrhunskimi vrstolomnimi vajami zadivili vse gledalce. Žal, da ni mogel rati boleznin nastopiti prvak JSS br. Primožič. Zelo zabavna je bila tekma moškega naraščaja, ki je vzbujala salve smeha pri občinstvu. Po orodni telovadbi je nastopil ženski naraščaj (12) v krasnih modrih oblekah z vajami na 2 gredah. Tudi o teh vajah, ki so bile precizno izvedene, vella isto kakor o članicah s kratkimi kolebnicami. Zelo prijetno je iznenadil grazično in dovršeno nastop članic (32)

s oboplenjskimi prostimi vajami na letošnji v. dovdanski zlot. Vaje, v katere so vpletena naša narodna kola in pa krasna godba br. Vidmarja, so napravile najboljši vtis, kar je dokazovalo burno odobravanje občinstva pri odhodu članic s telovadnišča. Presenetljivo so tudi Sokoli (60) z vajami za skopljanski zlot. Lepo število nastopajočih, med njimi precej starejših bratov, vzorno kritje in lepa izvedba zasluži vse priznanje. Občinstvo je burno ploskalo odhajajočim bratom. Pri celotni prireditvi je sodelovala društvena godba pod vodstvom neumorne kapelnika br. Švajgarja, ki je svojo nelahko nalogo častno rešila.

Po telovadbi se je vršila na telovadnišču in v Sokolskem domu prijetna domača zabava s plesom, ki je posebno proti večeru privabila še mnogo prijateljev na sokolski Tabor. Vsa prireditelja je potekla v vzornem redu ter je uspešno gotovo tudi v gnetnem oziru zelo povojno. Sokolu I., posebno pa marljivemu moškemu in ženskemu prednjačemu zboru, iskreno čestitamo k lepo uspehi prireditvi z željo, da se čim prej zopet snidemo na sokolskem Taboru!

Sport

Olimpijski dan v Celju

Da se čim bolj podpre olimpijski fond za IX. olimpijado, ki se vrši v Amsterdamu, so se letos zedinile vse sportne organizacije Celja, da s skupnim delom in nastopom prireditelje dne 7. junija olimpijski dan, in sicer s sledečim sporedom:

Na predvečer dne 6. junija ob 20. uri se vrši nočni stafetni tek po celjskih ulicah s startom in ciljem pred kolodvorom in bakljada z godbo.

Dne 7. junija ob 11. uri manifestacijski obhod z godbo po mestnih ulicah, katerega se udeležijo Motoklub, Aeroklub, lovci skavti, smučarji, Ojstrica, SPD Atletik SK, SK Celje in Klub slovenskih kolesarjev Celje.

Istega dne popoldne ob 15. uri priredita SK Celje in Atletik SK nogometno tekmo, KSK »Celje« damske in moške kolesarske dirke, Motoklub gymkana igre; lahkoletni omenjeni klubovi nastopijo v tekih in metanih disciplinah, lovci z nagradnim streljanjem.

Na predvečer in na dan prireditve se bodo po mestu prodajali olimpijski znaki. Ker je čisti izkupiček prireditve namenjen izključno olimpijskemu fondu, da za more Slovenija poslati na olimpijado čim večje število zastopnikov, kateri so častnega uspeha sigurni, se sportu naklonjeni Celjani sportno vpludno naprošajo, da prireditelje po svojih najboljših močeh posetijo in k uspehu gnetno pripomorejo. Slavno občinstvo se še posebno naproša, da tako pri prireditvi na predvečer, kakor tudi pri prireditvi dne 7. junija pojde prirediteljem v vsakem oziru na roko in se rediteljem in funkcionarjem tudi sicer brezpogojno pokori, da se prireditvi omogoči nemoten potek.

Službena objava LNP. Sklicujem skupno sejo upravnega in poslovnega odbora LNP in ljubljanske sekcije ZNSA, ki se vrši danes, v torek 5. t. m. ob 22. uri v našem salonu kavarnar »Emona«. Tajnik I. SK Ilirija (lahkoletna sekcija). Danes 5. t. m. ob 18. važen in obvezen sestanek vseh lahkoletov v klubskem lokalu v Evropi. Obenem razdelitev legitimacij. Na sestanek se vabijo tudi g. prof. Cop, Baltezar, Pevalek, Valasek, Rotar. — Načelnik.

SK Jadran. Nocoj ob 20. uri seja upravnega odbora v Narodni kavarni. — Tajnik. **SK Ilirija** (nogometna sekcija). Razvrstitev treninga v tekočem tednu: v torek in četrtak rezervna skupina, v sredo in petek juniorska skupina. Pričetek treninga vedno ob 17.30. — Trening I. moštva ta teden odpade. — Načelnik.

SK Ilirija sprejme nove juniorje. Nogometna sekcija Ilirije sprejme večje število naraščajnikov do starosti približno 16 let. Vpisovanje bo prihodnji teden, 10. tega meseca na sportnem prostoru ob 10.30 popoldne.

Službeno iz LNP. Redna seja poslovnega odbora se vrši danes v torek ob 20. uri v posebni sobi kavarnar Evrope. — Tajnik II. **ASK Primorje** (Hazenla). Danes trening ob 18. uri. Zaradi važnega razgovora prosim udeležbe vseh družin. — Načelnik.

Dopisi

UZENICA. Sokolstvo pokaže uspeh svojega sistematičnega dela na javnih nastopih. Nedvomno javna telovadba oživlja delo v telovadnici ter da resnim telovadcem impulz za dovršenost v izvedbi in za strumno nastopanje, kar ima nedvomno velik vzgojni pomen. Zivahno vrvenje zavladalo pri pripravah na telovadnišču, ki pritegne tudi netelovadeče članstvo k delu, zakaj pri javnih nastopih je treba tudi sodelovanje ostalega članstva, ki ima s pripravami dovolj dela. Javni nastopi so torej nekaj društvenih praznikov, ponos vsakega sokolskega društva, ki resno pojmuje svoj sokolski smoter. Tudi koroško sokolsko okrožje priredi dne 10. junija v Vuzenici na sokolskem telovadnišču svoj zlet, na katerega vabi k obilni udeležbi odbor sokolskega društva Muta-Vuzenica. Na dnevnem redu bo: popoldne: skupne vaje vseh oddelkov, popoldne: skupne zbirališče na telovadnišču, ob pol 14. povorka in nato pozdrav, ob 15. javna telovadba in nato prosta zabava. Sodeluje sokolska godba iz Maribora. 1070

POLJČANE. Vprizoritve »Svejke« v Narodnem gledališču v Mariboru so pokazale, da je to izvrstno našadinarja, vesela in z zdravim humorjem prirejena komična igra. Dasi zahteva veliko število igralcev in velike spremembe na odrju, se je te igre lotilo tudi naše Narodno glasbeno društvo »Zvon«, in jo namerava vprizoriti v sredo, 6. t. m. ob 8. zvečer in v četrtak na Telovo ob pol 4. popoldne v društveni dvorani v Poljčanah.

Zahvala

Podpisano društvo se iskreno zahvaljuje nariborskemu oblastnemu odboru, zlasti g. predsedniku dr. Leskovarju, ravnatelju dr. Gračnerju in upravitelju Jankoviču za gostoljubni sprejem v kopališču Dobrna. Zdravniki smo se ob tej priliki sami prepričali, kako blagodejno vpliva mirna in krasna okolica Dobrne, kako zdravilno učinkujejo topli vrelci Dobrne, ki nudi Slovincem iste udobnosti in zdravilne uspehe kakor tuja kopališča.

Ljubljana, 4. junija 1928. 1079
SLOV. ZDRAVNIŠKO DRUŠTVO

Gospodarstvo

Komercializacija železnice

(Iz predavanja predsednika Udruga inženjerjev in arhitektov inž. Radoslava Avramoviča.)

Povodno 9. redne glavne skupščine Udruga jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov je imel predsednik udruga g. inž. Avramovič dvoje izredno zanimivih predavanj o komercializaciji železnice. G. predavatelj je v svojem prvem predavanju navajal predvsem one važne momente, ki govorijo za to, da naj država iz gospodarskih narodnih in občin državnih interesov sama upravlja železnice.

Železnice so razmeroma mlada pridobitev. Tekom 100 let obstoja so povzročile pravo revolucijo predvsem v gospodarskem pogledu. Vprašanje ali naj država ali privatnik eksploatira železnice je tako staro kakor železnice same. Privatne železnice obstajajo prav za prav samo v Ameriki in v Angliji. Da so se v Ameriki razmeroma lepo razvile je pripisati v prvi vrsti dejstvu, da država dopušča najbolj svobodno konkurenco med posameznimi družbami. V nobeni ostalih držav ne obstoja pri železnicih privatni režim. Tako so n. pr. železnice v Franciji le navidezno privatne, kajti one so last države, eksploatacija pa je pod zakupom privatnih družb. Že pred vojno je v vseh državah šla tendenca za tem, da se železnice podržavijo, predvsem v Nemčiji, Italiji in Avstriji. Ta tendenca je posledica slabih izkušenj, ki so jih imele marsikateri države s privatnim režimom v eksploataciji. Tako je morala Francija v številnih primerih reševati finančni položaj posameznih železniških družb. Morala je prevzeti garancijo za sanacijska posojila, nositi deficite in celo garancirati delničarjem teh družb dividendo. V vojni je naš čim privatne uprave v francoskih železnica popolnoma odpovedal. Že pred vojno je morala francoska država prevzeti nerentabilne proge, ki jih privatne družbe niso hotele vzeti v zakup. Poleg teh slabih izkušenj pa se je izkazalo, da železnice v privatni eksploataciji ne vodijo računa o splošnih narodnih in gospodarskih interesih. Prav tako se samo pod državno upravo morejo graditi tudi nerentabilne železnice, ki so za povzdig gospodarstva posameznih pokrajin življenjske važnosti ali pa iz narodno obrambnih interesov neobhodno potrebne.

Železnice so zelo občutljivi organizem ter zahtevajo dobro organizacijo, ureljene razmere in pogoje. V naši državi je zaradi neenotnosti železniškega omrežja in zaradi uničenja po vojni problem še težavnejši. V prvih letih po vojni se je navzlic težkoškom promet na naših železnica razvijal še razmeroma dobro. Kritični moment je nastal leta 1925, ko je promet pričel nazadovati. Tudi naši merodajni krogi so mnogo grešili. Pokojni minister Drašković je svoječasno sprejel predlog ameriške vlade, da pošlje železniške eksperte, ki so proučili vprašanje organizacije naših železnice. Znano je, da so ti eksperti stali številne pametne predloge, ki pa niso bili nikdar sprejeti. Predvsem so oni predlagali, da se pri nas zgradijo velike dolavnice za popravilo in vzdrževanje voznega parka in da se obrani ono, kar dobimo na reparacijo. Velika pogrška so bili tudi naši železniški proračuni; ni se ločilo investicij od rednega obrata. Na naša mesta so bile postavljene nestrokovne osebe; uvedene so bile formalnosti državne kontrole itd. Veliko vlogo je igralo vprašanje prestiza stranke in oseb, čeprav obratovanje železnice nikakor ne spada v politiko. O železniških vprašanjih so odločevali nestrokovnjaki, ki niso bili nikakor poučeni o kompliciranem mehanizmu ustroja železnice in njihovih obrata.

V svojem drugem predavanju je g. Avramovič razpravljal predvsem o vprašanju komercializacije odnosno reorganizacije naših železnice. V našem državnem življenju so železnice izredno važen faktor. Če razpravljamo o vprašanju komercializacije železnice, tedaj si moramo biti najprej na jasnem, da je edino država polnopravna upravitelj železnice, in sicer iz narodno-državnih ter gospodarskih interesov. Le država more pravilno prilagajati tarife potrebam gospodarstva in le pod državno upravo morejo biti železnice sredstvo in ne trajna svrha. V postev pridejo tudi nacionalno politični interesi, kajti železnice so najvažnejši faktor v procesu ujedinjenja predvsem v gospodarskem pogledu. Železnice pa so končno tudi najvažnejši strateški faktor. Naloga države je, da ustvarja usluge narodu in gospodarstvu. Že ta moment sam je zadosten razlog, da moramo zahtevati, da ostanje železnice v državnih rokah.

Močni inozemski kapitalisti stremijo za tem, da plasirajo svoj kapital predvsem v železnice malih držav, da si pridobijo kontrolo nad temi železnici in da tako dobijo v svoje lastne roke najmočnejše sredstvo države v političnem in gospodarskem pogledu. Tudi v naših gospodarskih krogih so se pojavile gotove tendence, da se naše železnice izročijo privatnemu kapitalu. Te tendence so izzvale več škode kakor koristi.

Kaj je komercializacija? Ta pojem je težko definirati. Tudi oni, ki se najresnejše bavijo s tem vprašanjem, ne morejo točno povedati, kaj razumevajo pod tem izrazom. V mnogih primerih je postal izraz komercializacija že nepravilno uporabljen fraza.

V drugih državah se je komercializacija izvajala iz povsem drugih razlogov kakor pri nas. Večinoma je šlo predvsem za industrializacijo; pri nas specifično pa moramo pod komercializacijo misliti edino za reorganizacijo.

Prometno ministrstvo je kakor znano izdelalo projekt uredbe o komercializaciji železnice. O tem projektu se je razpravljalo na dveh konferencah, vendar uredba nikogar ni zadovoljila. Priznati se mora, da je bila namera prometnega ministrstva dobra in da obstoja deljaska resna potreba po reorganizaciji. Glavni nedostatek projekta pa je ta, da uredba ne predstavlja celote. Tako manjka projektu prave vodilne misli, kako ustvariti v naši državi enotno železniško omrežje, zlasti glede na ozkoizorno železniško omrežje. Predavatelj je mnenja, da bi se ozkoizorne železnice smele graditi le tam, kjer drugačni ni mogoče zgraditi. Načrt bi moral biti

tudi v najožji zvezi s projektom dobrega cestnega omrežja in z načrtom za ureditev avtomobilskega prometa. Iz projekta se ne vidi, kaj je njegova svrha.

Napaden pa je tudi način, kako se je izdelal ta načrt uredbe. Najprej bi bilo potrebno dobro in točno proučiti ves bolni organizem, da se vidi kaj je treba odpraviti in kako. Ta naloga bi se morala poveriti posebnim komisijam strokovnjakov. Omenjeno uredbo je v naglici izdelala generalna direkcija železnice; predložena je bila dvem konferencah ter je bil izvoljen ožji odbor, ki naj bi na podlagi izraženih miselnosti po ministrovih direktivah izdelal nov projekt. Uredba dalje pušča odprtih mnogo detajlnih vprašanj, tako n. pr. vprašanje dolgov naših železnice, vprašanje preskrbe železnice s premogom, vprašanje lokomotiv, ki bi bile uporabne za naš premost itd. Neproučeno je ostalo vprašanje, koliko bi stale potrebne investicije. Projekt je bil izdelan, čeprav železniški upravi mi znamo, koliko stane železniški obrat in kolik bi režijski stav. Vse to in še mnogo druga vprašanja bi bilo treba proučiti preden je mogoče ugotoviti, ali je projekt dober ali ne. Nič ne imel v mislih nalogo železnice, da ustvarjajo usluge narodu in gospodarstvu. (Konec sledi.)

Hmeljska stenica

Koncem preteklega meseca je Hmeljarsko društvo poročalo, da je hmeljska rastlina zdrava in brez škodljivcev. Par dni pozneje pa so se že javili hmeljarji raznih krajev našega okoliša ter naznanili, da opazujejo poleg bolhača tudi hmeljsko stenico v prav obilni množini.

Hmeljska stenica, katere je več vrst, spada med najnevarnejše škodljivce našega hmelja. Ona ne živi izključno na hmelju, nego tudi na nizkem grmovju in na raznih travniških rastlinah. Naziraje, da se je hmeljska stenica pri nas udomaćila potom hojevih drogrov, ki se jih tuhtam poslužujejo hmeljarji, je napatno.

Hmeljske stenice povzročajo tako zvano »oslepelost« hmelja, zaradi katere postanejo kobule le slabe, nerazvite, kakor bi bile obrvte ali jih pa sploh ni. Stenice zabodejo svoje rilčke v liste, poganjke in najraje v poganjke konice, sesajo rastlinsko hrano ter tako povzročajo zastoj v rasti in zgoraj navedeno »oslepelost«.

Stenice so na zgornjem delu telesa rjavopisane, na spodnjem pa zelenkaste barve, do 8 mm dolge, jako gibčne živalice, ki se hitro skrijejo za liste ali droge, ali se pa spuste na zemljo, ako sumijo nevarnosti. Svoja jajčeca polagajo na liste, trte in poganjke, pod skorjo hmeljskih drogrov in v njene razpokline. Iz jajčec pridejo drobne ličinke, ki se večkrt leviijo in se tako spreminjajo v popolno stenico. Metamorfoza te žuželke torej ni popolna, ker se stanje bube preskoči in je ličinka, dasi zelo mala, že stenici podobna, samo da ima začetkoma namesto kril le dva okrika. Hmeljske stenice imajo po dva para kril, sprednji sta usnjati, spodnji pa kožnati. Stenice se hitro plode. Pozno v jeseni položena jajčeca tudi prezimujejo, prav tako kakor tudi stenice same, ki potem spomladi začenjajo »voje« pomnoževalno in uničujoče delovanje.

V zatiranje stenice in tudi drugih živalskih škodljivcev na hmelju se pripravljajo sledeča sredstva: 1.) nadomeščanje hmeljskih drogrov z žico; 2.) zažiganje vseh listov, panog in trt, vsega plevla in raznih odpadkov, ko je po obratovanju trta dozorela; 3.) stanovitelj boj vsemu plevlu; 4.) pravilno in zadostno — ne pretirano — gnojenje hmeljskih nasadov in pomnožno pravočasno rahljanje zemlje z motiko in s kultivatorjem; 5.) uničevanje stenice zalege in zalege drugih škodljivcev v razpoklinah in pod skorjo hmeljskih drogrov potom ognja ali potom vode; 6.) škropljenje napadenih rastlin s pol do 1 % (proli rdečemu pajku do 2 %) raztopino tobačnega ekstrakta, pomešanega z 1 in en pol kg mazavaga mila; 7.) škropljenje z 1 % tekočino prekuhanih kvasijevih trsk (zoper rdečega pajka do 6 in pol %) in 1 in pol kg mazavaga mila; 8.) škropljenje s petrolejovo emulzijo; na 1000 litrov vode pride pol litra petroleja in 1 in pol kg mazavaga mila; 9.) škropljenje s »Hmelinom« in švajnturkim zelenilom, ki je hud strup, še ni zadostno preizkušeno; 10.) vsa zaželenja lozadvena pojasnila dobijo člani društva pri vodstvu Hmeljarskega društva v Zalcu.

— **Končni rezultati o našem žetvenem donosu v l. 1927.** Ministrstvo za kmetijstvo in vode je definitivno izdelalo statistiko o našem žetvenem donosu v preteklem letu. Celokupna obdelana površina je lani v naši državi znašala 11.475.185 ha, kar predstavlja napram povprečni obdelani površini v letih 1922—1926 povečanje za 265.612 ha. Žetveni donos je bil naslednji (v oklepajih podatki za l. 1926.): 15.014.787 metrskih stotov (18.855.458) oziroma pšenice na 1 milijon 77.091 ha (1.623.981); 380.668 metrskih stotov 584.055 jare pšenice na 59.674 ha (66.738); 3.145.922 metrskih stotov (3 milijone 761.072) ječmena na 391.008 ha (350.914); 1.069.960 metrskih stotov (1.537.827) rži na 173.925 ha (164.274); 21.085.050 metrskih stotov (34.101.063) turščice na 2.066.199 ha (1.994.725).

— **Statistika konkurzov za maj.** Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je objavilo statistiko konkurzov za maj. V tem mesecu je bilo registriranih v vsej državi (v oklepajih število konkurzov v odgovarjajočem mesecu pr. leta) 70 (102) konkurzov napram 105 (77) v aprilu, 104 (149) v maju, 83 (121) v februarju in 79 (79) v januarju. Po pravnih področjih je bilo v ma-

ju registriranih v Srbiji in Crni gori 48 (65), v Vojvodini 8 (8), v Sloveniji in Dalmaciji 7 (17), v Hrvaški in Slavoniji 5 (12) in v Bosni in Hercegovini 2 (—). — V prvih petih mesecih tekočega leta je bilo v vsej državi registriranih 441 konkurzov napram 528 v istem razdobju preteklega leta. Število konkurzov je torej leso nazadovalo za 87 ali 16,5 %. Po pravnih področjih je bilo v tem razdobju razglašanih v Srbiji in Crni gori 314 (lani 317) konkurzov, v Sloveniji in Dalmaciji 45 (53), v Hrvaški in Slavoniji 45 (67), v Vojvodini 32 (52) ter v Bosni in Hercegovini 5 (9).

— **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnice v Ljubljani sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 kg portlandskega cementa; do 12. t. m. glede dobave mehkega rezanega lesa, 40.000 kg portlandskega cementa in 8 komadov kame-nastih cevi. (Pogoji so na vpogled pri ome-njenem oddelku.) Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave 30.000 komadov opeke; do 11. t. m. glede dobave 250 m³ jamskega lesa in 2500 kg žebelj za tračnice; do 14. t. m. glede dobave 6000 kg železa, 1000 kg cilindrskega olja in železne pločevine. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave jeklene žice in jekla. — Direkcija državnih železnice v Subotici sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave električnega materiala. Dne 20. t. m. se bo vršila pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 5000 parov usnjenih copat za bolnike. Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

4. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo velik, zlasti v devizah na Prago, Curih, Dunaj in London. Manjšo potrebo v devizah na Newyork in Trst je krila privatna ponudba, vso ostalo potrebo pa Narodna banka. Tečaj deviz so ostali v glavnem nespremenjeni.

Za zagrebčkim efektom tržišču se je vojna škoda danes za malenkost okrepila. Pri srednjem prometu se je promptna trgovala po 448 — 449, za julij po 454,5 in za december po 469 — 471. Med bančnimi vrednotami se je Prastrednaja ponovno nekoliko okrepila na 890 — 895 (zaključki). Sprska se je dvignila na 140 (zaklj.). V ostalem so se trgovale Poljodelska po 21, Hipotekarna po 58,5 in Jugobanka po 87,5. Jugobanka za december notira 91,5 — 93. Zivahneje je bilo tudi zanimanje za industrijske vrednote. Trboveljska se je trgovala po 505—510, Danica po 151 — 152, Slavonija po 12, Drava po 385 in Union Osijek po 240. Več zaključkov je bilo tudi v Isisu po 30—33.

Devize in valute.
Ljubljana. Amsterdam 22.9175 — 22.9775 (22.9475), Berlin 13.5875 — 13.6175 (13.6025) Bruselj 0 — 7.94, Budimpešta 0 — 9.926, Curih 1093,5 — 1096,5 (1095), Dunaj 7.9825 do 8.0125 (7.9975), London 277.09 — 277.80 (277.49), Pariz 222,75 — 224,75 (223,75), Praga 168,1 — 168,9 (168,5), Trst 298,35 — 300,35 (299,35).

Zagreb. Amsterdam 0—22,95, Dunaj 7.9825—8.0125, Budimpešta 0—9,926, Milan 298,44—300,44, London 277,09—277,89, Newyork 56,75—56,95, Pariz 222,75—224,75, Praga 168,1—168,9, Curih 1093,5—1096,5, dolar 56,2—56,4.

Dunaj. Beograd 12,49 — 12,53, Berlin 169,8350 — 170,3350, London 34,65875 do 34,75875, Newyork 709,40 — 711,90, Milan 37,405 — 37,505, Pariz 27,9075 — 28,0075, Praga 21,02 — 21,10, Curih 138,77 — 137,27.

Curih. Beograd 9,1235, Berlin 124,1875, Newyork 518,70, London 25,33375, Pariz 20,40, Milan 27,335, Praga 15,375, Budimpešta 90,615, Bukarešta 3,205, Sofija 3,745, Varšava 58,175, Dunaj 73.

</

Iz življenja in sveta

Čang-tso-lin je položil orožje

Že v nedeljski številki »Jutra« smo poročali o zmagi južnih Kitajcev nad severnimi četami, ki so se na povelje maršala Čangtsočina umaknile iz Pekina proti Mukdenu, kamor se je odstranil tudi njihov poveljnik. Maršalov sklep, da opusti Peking, je posledica poraza njegovih vojsk, ki so bile po-

jih držav v Pekingu, predstavnik Nizozemske se je maršalu zahvalil za skrb, katero je posvečal zaščiti tujih držav. Čangtsočin izročil oblast nad mestom interimi vladi, ki bo upravljala Peking, dokler se ne uredijo razmere. Pa dec Pekina tolmačijo kot zaključek

Slika je prva, ki je dospela iz Tsinanfuja, kjer so se vojaki nacionalistične armade spopadli z japonskim garnizijskim vojaštvom in ga poklali do zadnjega moža.

ločene na zapadni fronti. Celih 24 ur se je njegova vojska borila z nasprotnikom in je držala svojo črto kljub težkim izgubam in nadmočnemu sovražniku. Bitka je bila izredno vroča, ker je Čangtsočin videl, da zavisi od njegova izida vsa njegova usoda in bodočnost. Videvši, da je omagala tudi njegova častna četa, ki se je vojskovala z nadčloveško hrabrostjo, je sklenil položiti orožje in odročil umik.

Medtem so južne čete prodrle fronto severne armade. Čangtsočinove čete so bile s tem demoralizirane in so začele bežati v velikem neredu. Boj za Peking je bil odločen in Čangtsočin je dal razširiti po celi Kitajski okrožnico v obliki brzojavke, kjer izjavlja, da so njegove sile izčrpane in da izpraznjuje Peking. Obenem javlja, da je dosegel svoj smoter kot vojskovodja in domoljub, t. j., da je uničil boljševiško nevarnost, ki je pretela Kitajcem in ki se ne bo vrnila nikoli več. O svoji vesti zatrjuje, da je čista pred svetom in pred bodočimi rodovi.

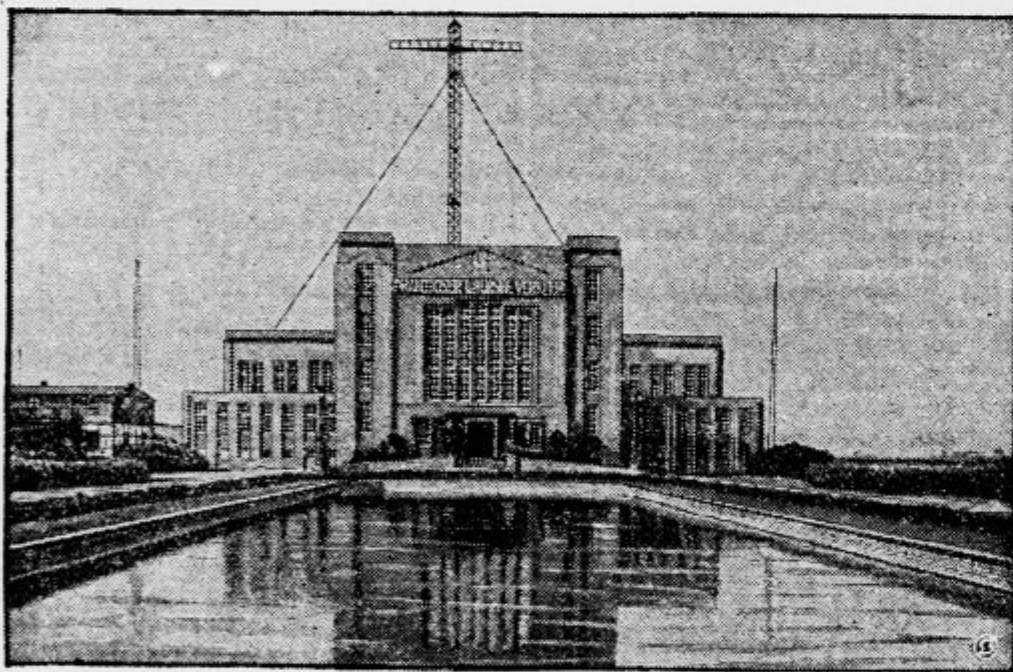
Pred odhodom iz Pekina je Čangtsočin dal poklicati predse vse zastopnike tujih držav in jim je izjavil, da je ukrenil vse, kar je bilo v njegovi moči za varnost inozemskih državljanih. Doyen pooblaščenih ministrov tu-

sedanje faze Kitajske gverilje, ki je deželi prizadejala izredno težke udarce. Poraz Čangtsočina, ki je bil guverner Mandžurije, pomenja zmago nacionalistov na Kitajskem.

Čangtsočin ima za seboj zelo pusto lovsko življenje. Pravijo, da se je povzpel do generalne časti od navadnega razbojnika. Njegove divje čete so sestojale prvotno iz Rusov in Japoncev, česar so se posebno veselili v Tokiju, kjer so vedeli, da bo imela od tega Japonska velike koristi. Saj je jasno, da ima Japonska v Mandžuriji svoje posebne interese, katere bo v enotni Kitajski težje realizirati, kakor v dobi meščanske vojne, ko je bila dežela razcepljena v več taborov.

Blazina, na kateri moraš zaspiti

Kakor poročajo iz Nemčije, so izumili tam blazino, ki te uspava najdlje v četrt ure. Na zunaj je ta blazina kakor vsaka druga blazina, samo da ima na strani okence iz tula. To okence odpreš, preden se hočeš poslužiti blazine in kaneš v notranji del 8 do 10 kapelj neke kemične tekočine, ki sestoji iz raznih rastlinskih sokov, ki povzročajo svež duh in pomirjajo živ-

Radio telegrafska postaja Nauen

Je ena največjih brezžičnih postaj na svetu. Leži severozapadno od Berlina in jo je zgradila in opremila nemška družba »Telefunken«, ki praznuje te dni 25letnico obstoja. Postaja, ki je segla leta 1906, le 1100 km daleč, oddaja danes brezžične brzojavke na daljavo 20.000 km, doseže torej vsako mesto v naši zemlji. Največ služi brezžičnemu prometu med Evropo ter Južno in Severno Ameriko.

ce. Ko si tako pomirjen, zaspiš. Tako poročajo iz Nemčije in pravijo, da bodo novi izum kmalu začeli prodajati. Še prej ga bodo seveda patentirali, da se bo boljše prodajal.

Raketni avtomobil in njegov izumitelj

Pravi izumitelj raketnega avtomobila je inženjer Maks Valier, ki je te dni govoril v Drazdanih o nameravanem poletu v svetovni prostor. Valier je povdarjal, da zaenkrat še nima nameštene leteti na mesec, ampak bi le rad dosegel stratosfero ali vsaj skrajno mejo zraka. V filmu je pokazal prvo raketo, katere rezervoarji so do 95 % opremljeni s tanki, ki povzročajo neprestane eksplozije. Valier pa je poskrbel tudi za rešitev človeka — v obliki rešilne kroglice, ki se lahko spusti iz rakete ter dospje s človekom kot padalo na zemljo.

Izumitelj je priznal, da ima konstrukcija letala za polet v vesolje zaenkrat samo teoretičen pomen. Raketa bo morala vsekakor leteti z idealno brzino 11.000 m na sekundo, če bo hotela priti na mesec v 50 urah. Vozni red že imamo, je dejal izumitelj, stroj nam pa še manjka. Vendar bo v 14 dneh gotov že drugi raketni avtomobil, ki bo napravil 400 do 500 km na uro in bo potolkel vse dosedanje svetovne rekorde. Z raketnim letalom upa Valier doseči višino 50 do 70.000 m nad zemljo. Samo na ta način bo po besedah izumitelja mogoče s sigurnostjo potovati čez Ocean in vožnja iz Evrope v Ameriko ne bo trajala pod temi pogoji več kot poldruugo uro.

Edén, ki je propadel

Prí zadnjih nemških državnozbornskih volitvah je nastopal kot kandidat zelo originalen in — blazen možakar, Gustav Nagel, vodja »Ljudske stranke nemške cerkve«. Hodil je od kraja do kraja, bosopet, v preroškem oblačilu, ves tako opremljen, kakršnega vidite na sliki, in pridigoval svoj program, ki je obsežen v enem samem stavku: »Rodite mnogo otrok, da bo imela Nemčija pri prihodu vojni dosti vojakov.« Nemci pa so — otrok ali vojne sili in niso oddali prerokovi stranki niti enega glasu.

„Dota šele po četrtem otroku!“

Skoraj po vseh evropskih državah tožijo, da številov porodov v povojnem času zelo pada v primeri s številom smrti. Znano je, kakšne skrbi priraja to dejstvo francoskim vladam in koliko ukrepov si izmišljujejo, da bi ga spremenili. Toda oficijelni napori ne zaležejo dosti ne na Francoskem ne drugod, celo v Italiji ne, kjer jih podkrepljajo fašistični pendreki in drugi terorizmi. Zenske postajajo moderne in ne vidijo več v otroku tistega srečja, okoli katerega bi se moralo življati njihovo življenje; moški se iz-

štnih znamkah, da sem se ognil vsake neprivlake.

Prejel sem še več drugih razveseljivih pisem.

Nekdo mi je pisal na odprti dopisnici:

»Vi šeme!

Kako se drznete delati naše žene še bolj neumne, kot so že itak! Če se še enkrat predrznete in daste od sebe take gluposti o grdi razvadi, ki se imenuje »moda«, Vam polomimo vse kosti! Dostojen zakonski mož za več drugih!«

Nisem hotel, sem dejal, kakor rajni Franc Jožef I. Da pa tudi meni ni bilo nič prizanešene, naj dokaže tretji primer iz prijaznih krogov anonimnih dopisnikov:

Gospod P. M. Berlin.

Z začudenjem sem čitala mnenje, ki se Vam ga je zdelo potrebno objaviti v almanahu modne razstave. Vi ste torej tudi izmed tistih puhloglavcev, ki vidijo v ženi zgolj »samico«, čije življenje naj bi obstajalo samo v lepoticenju in ničemurnosti. Če se Vam pa zdi umestno, da zmerjate druge, ki se za te vnanjosti ne menijo, z gosmi, Vam samo želim, da bi s temi gosmi več občevali. To bi bilo za poglobljenje Vaše omike in Vašega duha zelo koristno.

Ena iz mnogih, ki se nad Vami ogorčene zgražajo.»

govarjajo zopet — in ne brez neke utemeljenosti — na materialne prilike povojne dobe. Proti takšnim razlogom sami paragrafi ne pomagajo dosti. A vendar je videti iz posameznih slučajev, da postaja to vprašanje aktualno za vse belo pleme in da to pleme ne misli še izumreti kar na lepem.

Francoski listi navajajo te dni slučaj nekega bogatega normandijskega kmeta in živinorejca, ki je imel štiri lepe hčeri. Mnogo je bilo prosilcev, ki so se potegovali za njih roke, a stari kmet je odgovarjal vsakemu snubcu, da mu da hčer, če se zadovolji s tem, da mu bo odšel doto šele tedaj, ko se mu porodi četrti otrok. Mnogo se jih je premislilo, štirje so se pa našli, ki so sprejeli starčeve pogoje. In starrec se je teh pogojev tudi držal. Danes ima šestnajstotico vnukov in vnučic.

Neki pariški trgovec, ki je imel omazo žene hčere in nič vnučadi, si je izmisllil podoben trik. Izjavil je in podpisal, da jim odšteje 10.000 frankov za vsakega otroka. In otroci so začeli prihajati na svet drug za drugim.

To so uspehi privatne inicijative.

Manever s strupenimi plini v Rusiji

Koncem prošlega tedna so imeli v Leningradu zanimiv poskus, kako se ubraniti napada s strupenimi plini. Pri tem so se upoštevale posebne nevarnosti ki so se pokazale o priliki zadnje plinske katastrofe v Hamburgu, ko je ušel fogen iz velikega tanka.

V bojno črto se je postavilo 20.000 članov delavskega obrambnega zbora, ki je bil do zadnjega moža v bojni opremi in oborožen z maskami proti plinu. Na bojišču se je pojavilo tudi nekaj tisoč deklet, ki so fingirale vlogo bolničark. Tudi one so nosile maske proti plinu. Ljudje, ki so jih bolničarke srečavale, so morali po ukazu v bolnišnico, kjer so jih začeli lečiti kakor zastrupljene. Prebivalstvo pa se je spričo napada s plini umaknilo v kleti pod zemljo.

Napad je trajal dva dneva in je rodil presenetljivo dobre rezultate. Zenske, ki so morale iz stanovanja zaradi napada živeti, so bile takisto opremljene z maskami proti plinu, napadalc pa so se poslužili nekega žveplenega plina, ki sicer ni bil strupen, vendar pa je zadoščal za opozorilo, da je ozračje zastrupljeno.

Nové žrtve rumene mrzlice

Rumena mrzlica je ena izmed tistih bolezni, ki ne prizanašajo ne laiku ne učenjaku. Ni še davno temu, ko se je pisalo o smrti nekega odličnega zdravnika, ki je proučeval to nevarno bolezen ter iskal proti nji uspešnega leka. Kmalu za njim je rumena mrzlica pobrala znanega japonskega zdravnika in bakteriologa Nogukija, ki je bil zaposlen na zapadnem afriškem nabrežju ter je proučeval strašno bolezen. Sedaj prihaja vest o tretji žrtvi te zavrnatne morilke človeštva. Rumeni mrzlici je zapadel angleški bakteriolog, voditelj zavoda za znanstveno raziskovanje tropskih bolezni, Yong. Mudil se je v Afriki, kamor ga je poslala britanska vlada in kjer je hotel pomagati človeštvu, pa je moral pri tem sam pustiti svoje življenje.

Skrivnostne brzojavke

Dr. Garick, mlad zdravnik v Oxfordu, je zelo ljubil svoje starše, ki so stanovali v majhni vili londonskega predmestja. Posejal jih je vsak mesec. Pred mesecem dni je dobil brzojavko, naj pride nemudoma tja, ker je mati zelo bolna. Odpravil se je, a je prišel prepozno. Mati je bila že mrtva. Oče mu je povedal, da jo je na smrtni postelji najbolj mučila želja, da bi videla še enkrat sinu. Ko so jo pokopali, je odšel s težkim srcem na svoje službeno mesto, a oče je ostal v Londonu. Kakšna dva tedna pozneje pa je dobil dr. Garick brzojavko s sledečo vsebino: »Oče je nocoj umrl. Pridite takoj na pogreb.« Razumljivo, da se je takoj odpeljal na dom. A kako se je začudil, ko mu je odprl tam oče sam, živ in zdrav, kakor vedno! Izmisli si je pretvezo zaradi svojega prihoda in mu ni niti z besedico omenil brzojavke, da bi ga ne razburjal. Ves dan sta bila skupaj in sta se pogovarjala še pozno v noč. Zjutraj, ko ga je obiskal v njegovi sobi, pa ga je našel mrtvega. Srčna kap mu je ustavila življenje. Druga dne je dr. Garick očeta pokopal, a skrivnostna brzojavka mu ni dala miru. Zaman pa je skušal, da bi odkril, kdo jo je bil odposlal. Na poštnem uradu, kjer je bila oddana, so ugotovili, da so jo prejeli v redu kakor vsako drugo brzojavko, pošilja-

Pogovor v uradu

»Ne bom več zajtrkoval kava.«
»Zakaj ne?«
»Potem ne moreš več zaspiti.«

On: »Kaj se pa držiš tako rezervirano?«

Ona: »V zadnjem »Skovirju« je začel izhajati roman »Borba za ugrabljeno nevesto«, a ti mi še vedno nisi naročil tega zanimivega humorističnega časopisa.« (Uprava v Rožni dolini pri Ljubljani.) 7476a

telja pa se niso več spominjali. Tudi podpisa na oddajnem listu ni bilo moč goče razbrati. Zadeva je torej zagnjena v popolno temo in daje londonski javnosti snov za vsa mogoča ugibanja.

Kaj je zvestoba?

V zadnji številki revije »Neue Rundschau« premišluje Thomas Mann o tem predmetu in pravi sledeče:

»Zvestoba je ljubezen, ne da bi videla; zmaga nad zornim pozabljenjem. Srečamo obraz, ki nam postane ljub, in potem ko smo ga nekaj časa gledali, pri čemer se naše čustvo napram njemu utruja, nas spet loči od njega. Pozabljenje je gotovo — vsaka bolečina ob slovesu je samo bolečina nad gotovim pozabljenjem. Naša čutna domisljivost (Einbildungskraft), naša zmožnost do spominjanja je slabotnejša, nego si mislimo. Ne bomo več gledali in prenehali ljubiti. Kar nam ostane, je samo gotovost, da bo vsako novo srečanje naše čuti s to življensko pojavu z gotovostjo obnovilo naše čustvo, oziroma da nam jo bo dalo še vedno ljubiti. To spoznanje zakona naše narave in ravnanje po njem je zvestoba. Ona je ljubezen, ki je morala pozabiti, zakaj ljubi. Ona je verovana ljubezen, ki govori, kakor da bi bila še v življenju, ker je prepričana, da se bo znova in takoj in s silo zakonitosti obudila v življenje, čim bo spet gledala.«

Rešitelj: »Dihajte mirno in globoko!«

Motorno cirkularno žago

sposobno tudi za mlatilnico, prodaja Geršak, Šimuničeva 25, Karlovac. 7468

Nabava: 15 kom. strelovodnih konic, 15 bakrenih strelovodnih plošč in 300 m bakrene strelovodne vrvi.

Direkcija drž. rudnika Velenje nabavi dne 23. junija 1928. pisnimim pogodbenim potom v naslovu označeni material.

Ponudbo je kolkovati s 5 Din. Kavcija ni potrebna.

Direkcija drž. rudnika Velenje št. 4385. 7464

Nabava smrekovih in borovih plohov.

Direkcija drž. rudnika Velenje nabavi dne 14. junija 1928. ob 11. uri dopolne pisnimim pogodbenim potom 80 m² smrekovih in borovih plohov. Ponudbe je kolkovati s 5 Din. Kavcija ni potrebna. Posebni pogoji se dode pri podpisani.

Pisarna državnega rudnika Velenje št. 4173/28. 7461

Nabava raznega električnega instalacijskega materiala.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi dne 21. junija 1928. ob 11. uri pisnimim pogodbenim potom razni električni instalacijski material.

Ponudbe je kolkovati s 5 Din. Kavcija ni potrebna. Pogoji in specifikacija se dode pri podpisani.

Pisarna drž. rudnika Velenje št. 4175/28. 7463

Glosa o modi

Vodstvo modne razstave je našlo v meni »arbitra elegantiarum«, zato me je naprosilo, naj napišem literaren prispevek za njegov almanah. Glosa o ženski modi naj bi napisal, sentenco o šiku.

Dasi svetskost ni moja domena, sem potisnil proleta v sebi na stran, se vrigel v distingvirano nonšalantni pozi v mehak, z gobelinom prevlečen naslanjač, vzem od skrbno manikirane prste zlato nakivno pero ter napisal na japonski papir tele safijanaste besede:

»Če žena ne zna plesati, pravi, da muzikanti ne znajo igrati. Če nima zmisla za gracio in šarm, pa pravi, da ji je moda indiferentna stvar. Ko je ustvaril stvarnik te vrste žene, se je zmotil: Moral bi bil napraviti iz njih gosli!«

V krasno vezanem almanahu je izšel ta dragoceni izrek, obdan s sličnimi zofizmi najbolj izbranih estetrov.

Čuj, po gverlinu dehteca čitateljica, pa tudi ti, čitatelj, kak učinek so imele moje besede:

Gospod P. M.,

Berlin.

Z veseljem sem čitala Vaš lep izrek o ženski modi; zato si Vas dovoljujem nadlegovati z majhno prošnjo.

Sem žena majhnega uradnika ter moram skrbeti za tri otročiče. Saj ve-

ste, kako težko je to. Mala plača mojega moža — moj Bog, kako naj se oblačim po modi? In vendar, kako hrepenim po tem, da bi se lahko. Saj vendar moža nič tako ne prikenje, kakor elegantno nastopanje od spodaj gori, začeni s perilom.

Čprav tega noče priznati — to pa samo zato, ker se sramuje, da mi ne more dati onega, s čimer drugi svoje žene tako rekoč obisipajo.

Zato se pa obrnem do Vas, velece-njeni gospod, s prirčno prošnjo. Saj vendar vse izprevidite, kakor ste pač sami zelo pravilno napisali. Ali mi ne bi mogli pokloniti kake malenkosti — največ 200 do 300 mark? S tem bi lahko še veliko dosegla in prosim, da mi pošljete čim prej. Kmalu bom praznovala šestletnico svoje poroke. Na ta dan bi iznenadenje mojega moža prav posebno razveselilo. Zanašaje se, da mi pošljete prav kmalu ustrežete sem z odličnim spoštovanjem

Gospa M. W., Magdeburg, pošt. ležeče.

P. S. Če mi pošljete denar, prosim, da ga pošljete diskretno in pod drugim imenom; neprijetno bi mi bilo, če bi prišel moj mož po naključju temu na sled in če bi imeli Vi neprijetnosti. D. O.»

Seveda sem poslal vrli gospe takoj pod psevdonomim »Gabriele d' Annunzio« 2500 mark — diskretno v po-

Naročila in ure dopisa.
Ličote se nahajajo v oglasih,
je podatek na Oglasni od-
delki Jutra, Ljubljana.
Priloge in Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalne in social-
ne namene občinstva, vaka bareda 50 par - Naj-
manjši znesek Din 5 - Priloga za Dijo Din 5

Mali oglasi

Ose pristojbine je upada
bi osem s naravnimi, a-
ci in oglasni se probajo.
Čekovni račun pošla bra-
silica ljubljana, št. 182

Lehke, dopisovanja in oglasni trgovske ali
reklamne značaja: vaka bareda Din 5 - Naj-
manjši znesek Din 10 - Priloga za Dijo Din 5

Oglase za nedeljske številke „Jutra“ sprejemamo odslej dalje samo do sobote do
Telefon št. 2492 in 3492 2. ure popoldne. Telefon št. 2492 in 3492

Trgovski potniki

Potnice
do dobro idolo predmet
186 Franjo Ahlin, Ljub-
ljana VII. 19054

Silajen zaslužek
srednje vsem potnikom, ki
obiskujejo privatne stran-
ce po delu. Dobro pred-
met, majhna kavelja. Ose-
bnost predstavlja. Speciali-
st, srednje vsem potnikom,
eljniatni skilani, Ljubljana,
na Vošnjakova ulica št. 4
19062

Družabnika
ki bi tudi potovali, sprejme
Spiritozno trdila. Ponudbe
na: Potniki predal 279
Ljubljana. 20212

Zasluzek

Provizijo
od 2-7 obroka pri razpe-
čevanju državnih papirjev
(8 letodnje srebanje) sru-
benih s savorarovanjem. do-
biho zastopnika. Pismeno po-
nude: Ljubljana, potniki
ed Generalne organizacije.
Beograd, Draška br. 9
18771

Ljubljancan
ki stalno živi v Novem Sa-
du, s dobrih uspehom do-
rovanje v Srbiji. Voljodini
in Banatu, šeli sprejeti pri
sastopstev, dobro vpeljanih
vrtdk. Ponudbe pod šifro
«A. K.» na oglasni oddel-
ek Jutra. 20130

Zastopnike
sprejemam proti proviziji
in dnevnicam 50 Din. Po-
nude s prilogo 3 Din je
poslati oglasno oddelku
Jutra pod »Visoka provi-
zija«. 20178

Služba dobi

Trg. učenca
ki ima to vsoje do tr-
govine s mehaniz. blagom
in je s dobrih uspehom do-
rovanje s razreda mehanike
pole, sprejme trdila Karle
Bojnik, Slovenjgradec.
20006

Kontoristino
dobro korepandentno in sa-
mo-
stojno korepandentno ta-
koj sprejemam. Ponudbe na
Elektrarno v Ruški. 19097

Stroj. ključavničarja
in strugarja
ki ima tudi kofersko sku-
lino, sprejemam v stalno
službo. Ponudbe na želez-
arno A. Pogačnik, Ruše.
19096

Brivskega
pomočnika
mlajšega, dobrega delava
sprejme takoj s doborbo v
h. h. Martin Gjuri, Brive,
Kamnik. 19081

Mesarski pomočnik
vešč prekajevalec, dober in
samostojen - dobi stalno
službo. Plača s doborbo v
nastop takoj. Naslov pove
oglasni oddelku Jutra.
19040

Kmečko dekle
pošteno, ki bi se učilo go-
silniške obrti, v kuhinji in
postrežbi, sprejemam. Po-
nude predprijeti, ker bi ji
kupal ključ od kleti. Na-
slov pove oglasni oddelku
Jutra. 20031

Natakarico
ki poloti 3000 Din kavelja,
sprejemam takoj na račun.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20030

Kuharico
dobro, čisto in pošteno, ki
bi opravljala tudi vsa osta-
la domača dela, sprejme
Slovenec. Ponudbe s na-
vodbo plače in referenc na:
Ingenieur, postanski pret. 19
Kragujevac. 20135

Kovaškega vajenca
močnega, sprejemam takoj.
Priloge in planovanje
mojsku. 20126

Gdč. k otroku
Inteligentno Nemko
sprejme k triletni dekletki
trg družini v Zagrebu. -
Francosko ali angleško go-
vorščice imajo prednost -
Naslov ali ponudbe na ogl-
asni oddelku Jutra pod šifro
«E. 24». 19064

Zagar
mlad, neoznjen, dobi slu-
bo na fagi. Vešč mora biti
pri bratralni. Ponudbe pod
»Podrv. 3«. 20160

Snažilca pribora
(besteckutizer), mladega,
prilnega fanta 186 hotel
Štrulce. 20205

Praktikantino
slovenske in nem-
ške menografije, dobro stro-
jejsko, sprejme industrijsko
podjetje v Ljubljani v šue-
sečno brezplačno prakso. -
Ponudbe pod »Ljubljana« na
oglasni oddelku Jutra. 20214

Izurnjeno pletilo
sprejemam. Potrpe se M.
Babek, Rožna dolina II, 18.
20198

Šivilje
za pletene jopice sprejemam.
Naslov v oglas. odd. »Ju-
tra«. 20210

Hlapca h koniem
starejšega, s dobrih pri-
čevaj, 186 hotel »Strulce«.
20206

Učenko
za strojno pletenje takoj
sprejemam. Naslov v oglas-
nem odd. »Jutra«. 20193

Potnik

Francoščino
in nemščino
poučujem. - Ponudbe pod
»Potnik« na oglasni odd.
Jutra. 20151

Učiteljščik
tretjega letnika 186 6ec
pošilnice mesto inštruktorja
ali vzgojitelja. Pismeno po-
nude: Ljubljana, potniki
predal 240. 20197

Služba dobi

Strojnik in
ključavničar
dobro razredovan, s prakso
186 službo. Naslov: Emil
Herber, Slov. Bistrica. 19090

Trg. pomočnik
galanterij in modne stroke
186 službo. Gre tudi kot
potnik. Ponudbe na oglas-
ni oddelku Jutra pod šifro
»Pomočnik«. 19797

Kuharica
vešč tudi drugih del in
nemščine, 186 stalne slu-
žbe; samo v Ljubljani. Na-
slov v oglas. odd. »Jutra«. 20142

Postrežnik
186 mesta pri boljši obte-
li ali v kakšni pisarni za
dopolodanske ure. Naslov v
ogl. odd. »Jutra«. 20158

Mlad fant
delaven, pošten, 186 dela,
najraje pri mezarju. Naslov
v ogl. odd. »Jutra«. 20141

Mesarski pomočnik
soliden, 186 službo. Pre-
stane tudi mešeno na raču-
na. Poloti kavelja. Po-
nude na oglasni odd. »Ju-
tra« pod značko »Mesarski
pomočnik«. 20153

Dekle z dežele
brez staršev, 186 mesta
kot učenka za šiviljo ali
separiko proti plačilu 500
Din. Naslov v oglas. odd.
Jutra. 20157

Mlad gospod
186 kakovostni službo s
garancijo 10.000 Din. Na-
stopi lahko takoj. Dopise
na ogl. odd. »Jutra« pod
značko »Vsestranski upo-
rabilje«. 20130

Stavbnl polir
186 mesta. Ponudbe po-
slati na oglasni oddelku
Jutra pod značko »Stu-
učene«. 20157

Mesto gospodinjke
želi gospe srednjih let h
kakemu samostojnemu go-
spodu ali vdovu. Plača po-
stranska stvar. Ponudbe na
oglasni odd. »Jutra« pod
»Gospodinja«. 20153

Kovaški pomočnik
186 službo. Naslov v ogl.
oddelku Jutra. 20176

Maserka
v Pragi izučena in diplomir-
ana kmetična, šeli ma-
sta. Sprejme tudi mesto v
kopalki. Govori več jezi-
kov. Ponudbe pod »Maser-
ka« na ogl. odd. »Jutra«. 20187

Krojaški pomočnik
voeten, 186 dela v mestu
ali na deželi. Naslov v ogl.
odd. »Jutra«. 20204

Vrvarske izdelke
najboljše kvalitete kupi-
najenije v največji vrvar-
ni v Jugoslaviji. Tovarna
motovna in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani -
Komisijaka taloga: Frane
Palme Ljubljana. Gospo-
darska cesta 7. Celje.
Cankarjeva 7 in Maribor:
Koroška 8. 201

Kodak
9 x 12 150 Din, in sračno
palko, 150 Din, prodam.
Kupim. Ponudbe na oglas-
ni oddelku Jutra. 20155

Vrata
Široka 180, visoka 225 cm,
dvokrilna, mescenova, s
železom in ploč vno, oku-
sena, poceni na prodaj. -
Zg. Šiška 22. 20208

Kupim
Vešč lepih oleandrov
kupim. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
»Oleander«. 19083

Konjsko opremo
za gij. v dobrem stanju.
kupim. Ponudbe: Kobilaria
Verd, p. Vrhnika. 20156

Novo sedlo
prodam. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 20105

Blčevnikke
trilaške, pletene in politi-
rane, izdeluje in dobavlja
tvrdica Jernej Trampet, št.
Vid nad Ljubljano. 20152

Recepte
za kremo, muflovce, li-
kerje itd. prodam. Lebam,
Spilfeld 40. Avstrija. 20133

Stavbno gradivo

Vrtniško opeko
stidake, sarsano strobo-
opeko in bobrovce od op-
karne Jelovšek ima vedno
v zalogi Jakob Golli, Pr-
sovska ulica 1. 18076

Les
Gradbenega
lesa in desk
različnih dimenzij potrebu-
jemo 3-4 vagone. Ponudbe
je poslati na Stock Cognac
Medicinal, Požega, Slavo-
nija. 19027

Drva
smukove in hrastove, odpa-
ke od parketov dostavlja
po nizki ceni na dom parna
laga V. Scagnetti v Ljub-
ljani - za gorenjskim ko-
lovdorom. 20007

Ariel
N. H. V., s priklopcem, nov,
ugodno napredaj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
20093

Avto
šestdesetletni, s električno
lučjo, novo pnevmatiko in
elektr. signali, prodam ali
zamenjam za manjšega.
Celje, Levstikova ulica 2.
20011

Ford avto
osebni, izvrstno ohranjen in
selo pripravljen za trgovca
na dolet, takoj zelo pocni
ali prodam. Ponudbe na:
Potniki predal 215, Ljubljana.
na. 20162

Motorno kolo
rahbeno, v dobrem stanju,
kupim. Ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod
»Motorno kolo«. 20195

Kolesa
dobro ohranjeno, prodam.
Naslov pove oglasni oddel-
ek Jutra. 20168

Moško kolo
dobro ohranjeno, prodam.
Naslov pove oglasni oddel-
ek Jutra. 20168

Damsko kolo
popolnoma novo, - poceni
prodam. Breznik, Vovrkova
ulica 22, Šiška. 20199

Otroški voziček
športni, prodam. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
20067

Ročni voziček
nov, s dir. po nizki ceni
prodam. P. Wigan, sedlar v
Ljubljani, Kolodvorska uli-
ca 25. 20147

Ročni voziček
(dira), 2 tehnični, 1 pulit in
eno stelažo poceni prodam.
Naslov pove oglasni oddel-
ek Jutra. 20153

Landaver
in na pol pokrito kočijo
prodam. Potrpe se Trnovski
pristan 14 v Ljubljani. 20177

Otroški voziček
zelo poceni napredaj. Na-
slov v ogl. odd. »Jutra«. 20159

Knjige

Tehnične knjige
različne in Eselborn. Elek-
trotehniki prodam po zelo
ugodni ceni Hinko Sever,
antiquariat, Ljubljana. Sta-
ri trg 34. 19035

Pohištvo

Veliko omaro
za obleko, prodam. Reeljeva
cesta 26, II. nadst., levo.
20184

Zimnice, porcelan
steklo in pohištvo poceni
prodam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 20192

Spanica
iz trdega lesa, kuhinja, so-
lonček, velika preproga, za-
la, razne pohištvo poceni na
prodaj. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 20200

Kupim
Vešč lepih oleandrov
kupim. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
»Oleander«. 19083

Konjsko opremo
za gij. v dobrem stanju.
kupim. Ponudbe: Kobilaria
Verd, p. Vrhnika. 20156

Dragocenosti
Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišji cenah
Černe - juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3
19099

Stavbno
gradivo
Vrtniško opeko
stidake, sarsano strobo-
opeko in bobrovce od op-
karne Jelovšek ima vedno
v zalogi Jakob Golli, Pr-
sovska ulica 1. 18076

Les
Gradbenega
lesa in desk
različnih dimenzij potrebu-
jemo 3-4 vagone. Ponudbe
je poslati na Stock Cognac
Medicinal, Požega, Slavo-
nija. 19027

Drva
smukove in hrastove, odpa-
ke od parketov dostavlja
po nizki ceni na dom parna
laga V. Scagnetti v Ljub-
ljani - za gorenjskim ko-
lovdorom. 20007

Ariel
N. H. V., s priklopcem, nov,
ugodno napredaj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
20093

Avto
šestdesetletni, s električno
lučjo, novo pnevmatiko in
elektr. signali, prodam ali
zamenjam za manjšega.
Celje, Levstikova ulica 2.
20011

Ford avto
osebni, izvrstno ohranjen in
selo pripravljen za trgovca
na dolet, takoj zelo pocni
ali prodam. Ponudbe na:
Potniki predal 215, Ljubljana.
na. 20162

Motorno kolo
rahbeno, v dobrem stanju,
kupim. Ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod
»Motorno kolo«. 20195

Kolesa
dobro ohranjeno, prodam.
Naslov pove oglasni oddel-
ek Jutra. 20168

Moško kolo
dobro ohranjeno, prodam.
Naslov pove oglasni oddel-
ek Jutra. 20168

Damsko kolo
popolnoma novo, - poceni
prodam. Breznik, Vovrkova
ulica 22, Šiška. 20199

Otroški voziček
športni, prodam. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
20067

Ročni voziček
nov, s dir. po nizki ceni
prodam. P. Wigan, sedlar v
Ljubljani, Kolodvorska uli-
ca 25. 20147

Ročni voziček
(dira), 2 tehnični, 1 pulit in
eno stelažo poceni prodam.
Naslov pove oglasni oddel-
ek Jutra. 20153

Landaver
in na pol pokrito kočijo
prodam. Potrpe se Trnovski
pristan 14 v Ljubljani. 20177

Otroški voziček
zelo poceni napredaj. Na-
slov v ogl. odd. »Jutra«. 20159

Knjige
Tehnične knjige
različne in Eselborn. Elek-
trotehniki prodam po zelo
ugodni ceni Hinko Sever,
antiquariat, Ljubljana. Sta-
ri trg 34. 19035

Pohištvo
Veliko omaro
za obleko, prodam. Reeljeva
cesta 26, II. nadst., levo.
20184

Zimnice, porcelan
steklo in pohištvo poceni
prodam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 20192

Spanica
iz trdega lesa, kuhinja, so-
lonček, velika preproga, za-
la, razne pohištvo poceni na
prodaj. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 20200

Kupim
Vešč lepih oleandrov
kupim. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
»Oleander«. 19083

Konjsko opremo
za gij. v dobrem stanju.
kupim. Ponudbe: Kobilaria
Verd, p. Vrhnika. 20156

Pekovski pomočnik
samski, prvotnega delavca
vzame dobro idolo pekarno
v najem ali na račun. Gre
tudi v boljše pekarno kot
poslovodja ali predprijatelj.
Ponudbe na upravo »Jutra«
v Mariboru pod »št. 3750,
samski«. 19099

Pokali
Skladiščni lokal
poceni oddam v sredini me-
sta. Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 20181

Majhen lokal
za opravo, pripravljen za pi-
sarno takoj oddam v sredini
mesta. Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 20182

Stanovanje
sobe in kuhinje, 10 minut
od postaje D. M. v Polju,
oddam Igor, Zadobrova št.
20139

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob in kuh-
nje, se odda v novi vili na
Opakarski cesti št. 18, in
»icer stranki brez otrok. -
Odda se event. takoj ali pa
15. junija. Postrve se za-
stavlja pisarni, Rimska ce-
sta 2. 20150

Stanovanje
velike sobe in kuhinje, v
podstrežju nove hiše oddam
za 1. ali 15. julij mirni in
snažni stranki brez otrok
za mesečnih 400 Din tiste-
mu, ki plača vsaj za pol
leta naprej. Pri plačilu na
10 mesecev se najemnina
zniža na Din 370 mesečno.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20163

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlik-
ne, v novi hiši, takoj odd-
dam mirni in snažni stran-
ki brez otrok za mesečnih
950 Din, plačljivo četrt leta
naprej. Pri plačilu 10 me-
secev se najemnina zniža
na 980 Din mesečno. Na-
slov v oglasnem oddelku
Jutra. 20164

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj odd-
dam za 500 Din mesečno.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20167

Lepo stanovanje
2 sob s kuhinjo, verando,
kopalnico, vrtom oddam ta-
koj. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 20203

Trgovski lokal
na najpomembnejši točki v
trgu na Dolenskem oddam
v najem event. s stanova-
njem. Premet 40.000 meseč-
no. Naslov pove ogl. oddel-
ek Jutra. 20128

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlik-
ne, v novi hiši, takoj odd-
dam mirni in snažni stran-
ki brez otrok za mesečnih
950 Din, plačljivo četrt leta
naprej. Pri plačilu 10 me-
secev se najemnina zniža
na 980 Din mesečno. Na-
slov v oglasnem oddelku
Jutra. 20164

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj odd-
dam za 500 Din mesečno.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20167

Lepo stanovanje
2 sob s kuhinjo, verando,
kopalnico, vrtom oddam ta-
koj. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 20203

Trgovski lokal
na najpomembnejši točki v
trgu na Dolenskem oddam
v najem event. s stanova-
njem. Premet 40.000 meseč-
no. Naslov pove ogl. oddel-
ek Jutra. 20128

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlik-
ne, v novi hiši, takoj odd-
dam mirni in snažni stran-
ki brez otrok za mesečnih
950 Din, plačljivo četrt leta
naprej. Pri plačilu 10 me-
secev se najemnina zniža
na 980 Din mesečno. Na-
slov v oglasnem oddelku
Jutra. 20164

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj odd-
dam za 500 Din mesečno.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20167

Lepo stanovanje
2 sob s kuhinjo, verando,
kopalnico, vrtom oddam ta-
koj. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 20203

Trgovski lokal
na najpomembnejši točki v
trgu na Dolenskem oddam
v najem event. s stanova-
njem. Premet 40.000 meseč-
no. Naslov pove ogl. oddel-
ek Jutra. 20128

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlik-
ne, v novi hiši, takoj odd-
dam mirni in snažni stran-
ki brez otrok za mesečnih
950 Din, plačljivo četrt leta
naprej. Pri plačilu 10 me-
secev se najemnina zniža
na 980 Din mesečno. Na-
slov v oglasnem oddelku
Jutra. 20164

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj odd-
dam za 500 Din mesečno.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20167

Lepo stanovanje
2 sob s kuhinjo, verando,
kopalnico, vrtom oddam ta-
koj. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 20203

Trgovski lokal
na najpomembnejši točki v
trgu na Dolenskem oddam
v najem event. s stanova-
njem. Premet 40.000 meseč-
no. Naslov pove ogl. oddel-
ek Jutra. 20128

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlik-
ne, v novi hiši, takoj odd-
dam mirni in snažni stran-
ki brez otrok za mesečnih
950 Din, plačljivo četrt leta
naprej. Pri plačilu 10 me-
secev se najemnina zniža
na 980 Din mesečno. Na-
slov v oglasnem oddelku
Jutra. 20164

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj odd-
dam za 500 Din mesečno.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20167

Lepo stanovanje
2 sob s kuhinjo, verando,
kopalnico, vrtom oddam ta-
koj. Naslov v oglasnem
odd. »Jutra«. 20203

Trgovski lokal
na najpomembnejši točki v
trgu na Dolenskem oddam
v najem event. s stanova-
njem. Premet 40.000 meseč-
no. Naslov pove ogl. oddel-
ek Jutra. 20128

Stanovanje
2 sobi, kuhinja in pritlik-
ne, v novi hiši, takoj odd-
dam mirni in snažni stran-
ki brez otrok za mesečnih
950 Din, plačljivo četrt leta
naprej. Pri plačilu 10 me-
secev se najemnina zniža
na 980 Din mesečno. Na-
slov v oglasnem oddelku
Jutra. 20164

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj odd-
dam za 500 Din mesečno.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 20167

Lepo stanovanje

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

To rekši se je odmaknil in mi pokazal debelo zaveso, ki je zakrivala koničasto okno stopnišča. Zavesa se je zganila; Deniza je stopila izza nje. Otroško lice ji je bilo bledeje od zidu, a vendar čudno mirno. Na sebi je imela svetlo haljo, ki ji je ohlapno legala po telesu, in nerazčesani lasje so ji svobodno padali na ramena. V blede svetlobi sveč in obči zmešnjavi, ki jo obdajala, me izprva niti ni opazila.

»Ali se je Gargouf vrnil?« je vprašala.

»Ne, gospodična, toda...«

Sluga jo je baš hotel opozoriti name, ko ga je prekinil njen jezni vzklík.

»Naj ta budala utihnejo,« je rekla. »Oh, spravite jih proč! Niti same sebe ne slišim! In naj gre kdo po Gargoufa. Ali res ni med vami nobenega, ki bi bil za rabo?«

Eden izmed starih služabnikov se je ustrezljivo odpravil ter pustil šibko devojko samo sredi njenih prestrašenih ljudi. Videl sem, kako se je z vsemi močmi upirala grozi. Pred temno zaveso je bila lepota njenega obraza in njenih oblik še bolj vidna, toda občudovanje mi zdaj ni bilo na umu.

»Gospodična,« sem dejal, »treba je, da pobegnete skozi vrtna vrata.«

Zdrznila se je in oči so se ji razširile.

»Gospod de Saux,« je zamrmrala. »Vi tukaj? Ne... ne razumem vas. Misliš sem...«

»Vsa vas se je vzdignila zoper grad,« sem nadaljeval. »Še trenutek in morajo biti tu.«

35

»Tukaj so že,« je odgovorila s šibkim glasom.

Hotela je samo reči, da jih vidi skozi okno, kako prihajajo; toda zamolkli hrup, ki se je dvigal zunan in vsak trenutek bolj grozeče prodiral zidove, je dal njenim besedam drugačen pomen. Ženske so prebledele in spet zagnale svoj javk. Ena izmed njih je v krčevitem zdržljaju groze prevrnila enega izmed svečnikov. Starec, ki mi je bil odprl, je zajokal.

»Tako mi smrti božje!« sem krilnil osorno. »Ali ti gavranji ne mislijo utihniti?«

Zakaj hrup mi ni dal misliti — in baš premisleka je bilo v tem trenutku najbolj potreba.

»Molčite, budala,« sem nadaljeval, »služinčadi ne bo storil nihče ničesar žalega. In vi, gospodična, blagovolite iti z menoj. Niti trenutka ne smemo izgubiti...«

Toda ona me je tako čudno pogledala, da sem nehote umolknil.

»Ali je neizogibno potreba, da grem?« je vprašala. »Mar ni več druge pomoči?«

Trušč pred gradom je postal tako glasen, da sva komaj slišala drug drugega.

»Koliko ljudi imate?« sem vprašal.

»Evo Gargoufa,« je odgovorila. »On vam pove.«

Okrenil sem se in zagledal oskrbnika, ki je prihajal po stopnicah, trd in strog kakor zmerom. V eni roki je držal svečnik, v drugi pištolo; v njegovih očeh sem takoj opazil izraz besnega gneva. Ko so ga ženske uzrle, so zavekale na ves glas. Jaz edini sem se ga razveselil, videč, da vsaj on ne kaže znamenja slabosti. Vprašal sem ga, koliko mož ima.

»Vsi, kar jih je, stojte pred vami,« je suho odvrnil, ne da bi se začudil moji prisotnosti.

»In to je vse?«

»Še tri sem imel,« je dejal. »Toda pravkar sem našel vrata od-pahnjena in o ptičih mi ne duha ne sluha. Tole imam pripravljeno

za enega izmed njih,« je dodal in mrko pogledal na svojo pištolo.

»Gospodično je treba spraviti odtod.«

Z brezčutnostjo, ki me je kar utogotila, je dvignil ramena.

»Kako neki?« je dejal.

»Skozi vrtna vrata.«

»Tam so že. Grad je obkoljen.«

Vzkrilnil sem v svojem obupu; in kakor v potrdilo njegovim besedam je prav tisti mah zabobnel srdit udarec ob glavna vrata in se razlegel po vsem poslopju, naznanjaje, da je usodna ura prišla. Prvemu udarcu je sledil drugi — in nato so se usuli kakor toča. Medtem, ko so se služkinje blejaje obešale druga na drugo, sva se z Denizo spogledala.

»Skriti se boste morali,« sem zamrmral.

»Ne, ne,« se je branila.

»Nekje gotovo najdemo varen kraj,« sem dejal in tesnobno pogledal okoli sebe, ne meneč se za njeno oporekanje. Treskanje udarcev je bilo že kar glušeče. »Na primer v...«

»Ne bom se skrila, gospod,« je dejala.

Njen obraz je bil smrtnobled in oči so ji plapolale, kakor bi ugašale. In vendar: Deniza, kakor je stala v tem trenutku pred menoj, ni bila več dekletce, ki mi je še pred nekaj dnevi z nemo zadrego strmelo v obraz; bila je gospodična de Saint-Alais, ponovna čuvarica časti svojega doma.

»Naši podaniki so. Govoriti hočem z njimi,« je povzela in hrabro stopila naprej, čeprav so ji ustnice drgetale od razburjenja. »In če se drznejo...«

»Oh pamet so,« sem odvrnil. »Saj slišite, da besnijo kakor obsedeni! Toda eno upanje še imam, edino, ki ostane. Če jih ogovorim, preden vdero v grad, bom imel nemara uspeh. Samo trenutek, gospodična; prosim vas, skrijte to luč.«

Hlastno sem se obrnil in prijel za zaveso. Toda Gargouf me je prehitel. Zadržal mi je roko in me ustavil.

Špaga Grosuplje:

domač slovenski izdelek

Svoji k svojim

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

Razstavljamo na Ljublianskem velesejmu od 2. do 11. junija Paviljon I. 554 — 558.

Zahvala

vsem, ki so počastili zadnjkrat našega predragega brata, strica in svaka,

Henrika Podkrajška

profesorja srednje tehnične šole v p.

s očetjem, spremstvom in z iskreno mislijo. Zahvaljujemo se srčno prečistemu g. P. dr. Angeliku Tomincu za tolažilno obiske, prečistiti sestri prednici Vincentini za tolažilno molitev ob smrti uri. Naša najiskrenejša zahvala pa bodi izrečena ravnatelju g. dr. Reiserju, profesorjem zboru in šolski mladini za kooperativno spremstvo, g. povcem za v srce segajoče žalostinke ter g. profesorju Volavšku, ki je v vznesenih besedah proslavil njegovo gorečnost za izvrševanje njegovih dolžnosti in tako pretresljivo jemal slovo od svojega tovariša. Zahvaljujemo se tudi železničarski godbi »Sloga« za pozdrav in končno številnim prijateljem in znancem, ki so nepozabnega nam pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 4. junija 1928.

Globoko žalnoče rodbine Podkrajšek, Aleksandrovič, Smolč.

Strokovnjaki so si edini v tem, da so

„WECK“

črte in aparati za vkuhanje najzanesljivejši.

Tovarniška zaloga „Weck“ pri trdku

„FRUCTUS“, Ljubljana, Krekov trg 10/1.

Na velesejmu paviljon „H 456“

Zahvala.

Vsem, ki so spremili na zadnji poti, kakor tudi onim, ki so nam pismeno izrazili svoje sožalje ob izgubi našega nepozabnega očeta oz. soproga

Antona Kalana

izrekamo priručno zahvalo na izkazanem nam sočutju.

Suha pri Škottji Loki, 2. 6. 1928.

MARIJA KALAN, vdova, soproga IVAN, JOSIP, REZKA, JAKOB, FRANJA, ALOJZ, LEOPOLD, APOLONIJA, otroci.

7473

MAKULATURNEGA PAPIRJA

Za trgovce, za obrtnike, za peke, za mesarje, za industrijo

kg 4 Din

večja množina na razpolago po ugodni ceni

Naslov pove uprava »Jutra«.

Nagrado

dobi oni, ki nam sporoči zaupno adresno in bivališče

G. PAJOVIČA

bivšega zakupnika tt. Bat podjetja za železniško reklamo v Beogradu.

Podatki naj se pošljejo na Jugoslovansko Rudolff Mosse d. d. Zagreb, Zrinjevac 20.

7466

Tovarna pohištva

Franjo Vehovar

CELJE.

6497 a

Izdeluje vsakovrstno pohištvo od navadnega do najfinejšega luksuznega pohištva, kakor tudi za pisarne, banke, hotele i. t. d.

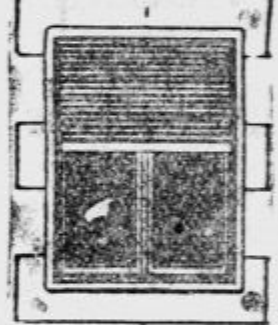
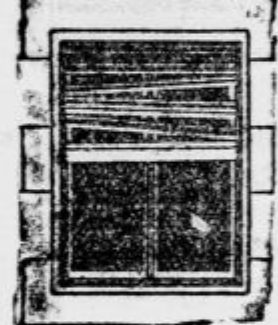
Velika zaloga, Celje — Glavni trg šte. 12.

Esslingske rolade

so samo s patent „BENCZE“ mehunanostim klinčcem neporušljive

Stari sistem

Patent „Bencze“

Edina tvornica ANTON BENCE I SIN, tvornica lesenih rolojev

Vel. Bečkerek.

Agenti se sprejemajo.

DIREKCIJA DRŽ. ŽELEZNIC V SARAJEVU.

Dir. št. 14.475/28.

Konkurz.

Gradbeno oddeljenje direkcije državnih železnice v Sarajevu razpisuje ta natečaj za popolnjenje izpraznjenega mesta nadzornika mostov s sedežem v Sarajevu s prejemki po zakonu o državnem prometnem osobju.

Splošni pogoji za nameščenje so:

1.) Da je prosilec državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

2.) Da ni mlajši od 25 in starejši od 35 let.

3.) Da je dovršil osnovno šolo in obrtniško z izučeno kovaško ali ključavničarsko obrtjo ali pa 4 srednje šole ali enega od navedenih obrti.

4.) Da ima najmanj 3 leta uspešnega dela v katerikoli tovarni železniških mostov in to kot mojster-montier in da je bil delovodja pri montaži najmanj dveh železnih konstrukcij.

5.) Da je opravil vojno obveznost.

6.) Da je telesno in moralno sposoben za vršitev eksekutivne železniške službe in da ni podvržen vrhovni glavnosti, za kar mora doprinesiti zdravniško spričevalo.

Lastnoročno pisane prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti naj prosienci pošljejo Direkciji drž. železnice Sarajevo, gradbeni oddelek najkasneje do 30. junija 1928 do 12. ure.

7381

Sarajevo, dne 25. maja 1928.

IVAN ZAKOTNIK

LJUBLJANA

DUNAJSKA C. 46

MESTNI TESARSKI MOJSTER

Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostriže za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d. Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

G.

Tovarna furnirja.

Mestni pogrebni zavod

Tužnim srcem naznanjamo, da naju je nemadoma za vedno zapustil naš iskreno ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Albin Bergant

višji polc. stražnik v p.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek, dne 5. junija 1928 ob 5. uri popoldne iz javne splošne bolnice na pokopališče na Viču.

Ljubljana - Vič, dne 5. junija 1928.

Ivanka Bergant roj. Ogris, soproga; Janka, hčerka. in ostali sorodniki.

Odšel je v večnost in nas zapustil v neizmerni tugi naš preblezi soprog, oče, brat, stric, gospod

Leopold Vertovšek

nadsprevednik drž. žel. v pok.

ki je v soboto dne 2. junija ob 9. uri zvečer mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v torek dne 5. junija 1928 ob 3. uri pop. iz mrtvaške veže drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 3. junija 1928.

Gretl Vertovšek, žena; Ana, hči; Leopold, sin; Florjan, Anton, Alojz, Karl Vertovšek, bratje; Rezi Feldstein, sestra.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam tužno vest, da je danes moja ljubljena soproga, predobra mamica

Alojzija Samec roj. Špendal

po daljšem trpljenju mirno zatisnila trudne oči v večno spanje.

Na pokojično željo bo truplo prepeljano iz tuk. bolnice v njen rojstni kraj na Polje in bo v sredo 6. t. m. ob 10. uri pri cerkvi na Muljavi položeno k večnemu počitku.

Blagi duši — blag spomin!

Ljubljana - Polje, dne 4. junija 1928.

Fran Samec, šol. upr.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom prerane izgube naše nepozabne, drage soproge oz. mame, tašče in stare mame, gospe

Hermine del Cott

in za obilo poklonjeno krasno cvetje in vence, se vsem najtopleje zahvaljujemo.

V Ljubljani, dne 4. junija 1928.

7465

Žalujoci ostali.

Kdor oglašuje, ta napreduje!